

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Operačný program Výskum a inovácie

PLÁN HODNOTENÍ

OPERAČNÉHO PROGRAMU VÝSKUM A INOVÁCIE NA

PROGRAMOVÉ OBDOBIE 2014 - 2020

Máj 2016

OBSAH

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	4
ÚVOD.....	5
1 CIELE, ROZSAH A KOORDINÁCIA PLÁNU HODNOTENÍ	7
1.1 CIELE PLÁNU HODNOTENIA	7
1.2 ROZSAH PLÁNU HODNOTENIA	8
STRUČNÁ ANALÝZA PREDCHÁDZAJÚCEHO PROGRAMOVÉHO OBDOBIA.....	10
1.3 KOORDINÁCIA HODNOTENÍ A ZAPOJENIE PARTNEROV	13
1.3.1 Riadiaci orgán/Sprostredkovateľský orgán	15
1.3.2 Pracovná skupina pre hodnotenie OP Val.....	16
1.3.3 Monitorovací výbor pre OP Val	17
1.3.4 Európska komisia	17
1.3.5 Centrálny koordinačný orgán	17
1.3.6 RIS 3.....	18
1.3.7 Verejnosť.....	18
2 RÁMEC HODNOTENIA.....	19
2.1 PROCESY V RÁMCI HODNOTENIA	19
2.2 TYPY HODNOTENÍ	22
2.2.1 Priebežné hodnotenie	22
2.2.2 Tematické hodnotenie	22
2.2.3 Hodnotenie dopadov.....	23
2.2.4 Interné hodnotenie	23
2.2.5 Externé hodnotenie.....	23
2.3 BUDOVANIE ADMINISTRATÍVNYCH KAPACÍT.....	23
2.4 STRATÉGIA RIADENIA KVALITY HODNOTIACEHO PROCESU	25
2.5 ŠTANDARBY KVALITY PROCESU HODNOTENIA A HODNOTIACEJ SPRÁVY	26
2.6 POUŽITIE A ZVEREJNENIE HODNOTENÍ.....	29
2.7 ROZPOČET HODNOTENÍ.....	35
2.8 ZDROJE ÚDAJOV	36
2.8.1 Rozdelenie zdrojov údajov z pohľadu využitia pre metódy hodnotenia	36
1) Zdroje údajov pre kvalitatívne metódy hodnotenia	36
2) Zdroje údajov pre kvantitatívne metódy hodnotenia.....	36
2.8.2 Rozdelenie zdrojov údajov z pohľadu miesta zberu.....	37
2.9 METÓDY HODNOTENÍ.....	38
2.9.1 Hodnotenie dopadov prostredníctvom kvázi-experimentálneho dizajnu.....	38
2.9.2 Hodnotenie dopadov prostredníctvom neexperimentálneho dizajnu.....	39
2.9.3 Metódy pre celkové hodnotenie programu	41
3 ZOZNAM PLÁNOVANÝCH HODNOTENÍ OP VAI NA PO 2014 – 2020.....	46
LITERATÚRA.....	71

PRÍLOHY.....72

PRÍLOHA Č. 1 STRUČNÁ ANALÝZA TEMATICKEJ PREPOJENOSTI OP VAI A PROGRAMOVÉHO OBDOBIA 2007-201372

POPIS ZÁKLADNÝCH ROZDIELOV MEDZI OP VAV A OP VAI.....72

POPIS ZÁKLADNÝCH ROZDIELOV MEDZI OP KAHR A OP VAI.....74

Zoznam použitých skratiek

BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CBA	Analýza nákladov a výnosov - Cost-benefic analysis
CIE	Kontrafaktuálne hodnotenie dopadov - Counterfactual impact evaluation
CKO	Centrálny koordinačný orgán
CVTI SR	Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky
DOP	Dopytovo-orientované projekty
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EPO	Európsky patentový úrad - European Patent Office
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
HP	Horizontálny princíp
ITMS	IT monitorovací systém
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MV	Monitorovací výbor
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NITT	Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií
NP	Národný projekt
NPC	Národné podnikateľské centrum
NSRR	Národný strategický referenčný rámec
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj - Organisation for Economic Co-operation and Development
OP	Operačný program
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
OP Val	Operačný program Výskum a inovácie
OP VaV	Operačný program Výskum a vývoj
PO	Programové obdobie
RIS3 SK	Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky
RO	Riadiaci orgán
SO	Sprostredkovateľský orgán
SBA	Slovak Business Agency
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SIH	Slovenský investičný holding
SR	Slovenská republika
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoba
SZRB	Slovenská záručná a rozvojová banka
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
VVal	výskumu, vývoja a inovácií

ÚVOD

Na základe usmernenia k monitorovaniu a hodnoteniu¹ (ďalej len usmernenie) sa v novom programovom období 2014 - 2020 venuje hodnoteniu omnoho väčšia pozornosť a je kladený dôraz na kvalitatívnu stránku realizovaných hodnotení a najmä realizáciu odporúčaní navrhovaných v uskutočnených hodnoteniach v rámci implementácie operačných programov. Cieľom implementácie plánu hodnotení bude:

- podporovať kvalitu hodnotení, aj ich efektívne využitie riadiacimi orgánmi;
- uľahčovať zdieľanie vedomostí o tom, čo a ako funguje v rôznych sektoroch;
- prispievať k plánovaniu a realizácii programov a politík založených na dôkazoch.

Úlohou hodnotenia súčasne bude zabezpečiť relevantné informácie na prípravu rôznych správ o výsledkoch, ktoré budú od roku 2016 pripravovať orgány členských štátov. Budú to hlavne výročné správy, správy o pokroku, ako aj súhrnné správy, ktoré bude predkladať EK Európskemu parlamentu, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru pre regióny.

Pre naplnenie stanovených cieľov musí byť realizácia hodnotení neoddeliteľnou súčasťou životného cyklu operačného programu. Vo vzťahu k operačnému programu sa hodnotenia realizujú za účelom:

- potvrdenia dôvodov intervencie, t. j. či je plánovaná/realizovaná intervencia skutočne zameraná na aktuálne potreby/problémy a prispieva k cieľom operačného programu, resp. stratégiám², koncepciám, z ktorých operačný program vychádza;
- zlepšenia kvality intervencií a hospodárnejšieho využívania zdrojov. Hodnotenie analyzuje faktory úspechu a neúspechu, ukáže, čo funguje a čo nie a podľa toho navrhne úpravu intervencie;
- overenia účinnosti a efektívnosti intervencií a posúdenia ich účinkov, nakoľko pri využití verejných financií je nutné povedať, kde/načo sa minuli verejné financie a aké efekty priniesli. V rámci tejto časti je nevyhnutná aplikácia princípu „hodnoty za peniaze“ (value for money).

Legislatívny a metodický základ hodnotenia

V programovom období 2014 – 2020 legislatívny a metodický základ hodnotení tvoria tieto nariadenia a metodické pokyny EK a slovenskej legislatívy:

- zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,

¹ EC, DG REGIO, EMPL, Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy, Guidance Document on Evaluation Plans, April 2014

² V prípade operačného programu Výskum a inovácie je nosnou stratégiou Stratégia výskumu a inovácie pre inteligentnú špecializáciu SR, ktorá definuje základný rámec podpory výskumu a vývoja v Slovenskej republike a zacielenie podpory na zvýšenie konkurencieschopnosti SR v rámci Európskeho výskumného priestoru ako aj celej EÚ.

- zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1303/2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len "všeobecné nariadenie"),
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1304/2013 o Európskom sociálnom fonde a o zrušení nariadenia (ES) č. 1081/2006,
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1301/2013 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1080/2006,
- delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 240/2014 o európskom kódexe správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov,
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 508/2014 o Európskom námornom a rybárskom fonde (ENRF),
- nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 o osobitných ustanoveniach na podporu cieľa Európska územná spolupráca z Európskeho fondu regionálneho rozvoja,
- smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov,

a ďalšie podporné dokumenty:

- Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020
- Guidance Document for Programming Period 2014 - 2020 Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy, European Regional Development Fund and Cohesion Fund
- Guidance Document for Programming Period 2014 - 2020 Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy, European Social Fund
- Guidance Document on Evaluation Plans (Terms of Reference for Impact Evaluations, Guidance on Quality Management of External Evaluations)
- Working Paper on Elements of strategic programming for the period 2014-2020
- EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development

1 Ciele, rozsah a koordinácia plánu hodnotení

Vypracovanie plánu hodnotení vyplýva z čl. 56 a čl. 114 všeobecného nariadenia. Plán hodnotení vypracuje riadiaci orgán (ďalej aj „RO“) výhľadovo na celé programové obdobie a v prípade potreby ho raz do roka aktualizuje.

1.1 CIELE PLÁNU HODNOTENIA

Cieľom tohto plánu hodnotenia je naplánovanie hodnotení operačného programu Výskum a inovácie (ďalej aj „OP Val“), ktoré budú realizované za účelom zlepšiť kvalitu vytvárania a vykonávania programov, ako aj hodnotiť ich účinnosť, efektívnosť a vplyv. Vplyv OP Val sa hodnotí v intenciách cieľov stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a v intenciách Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (ďalej len „RIS3 SK“)³ a podľa potreby zohľadňujúc rozsah OP Val v pomere k HDP a nezamestnanosti v príslušnej oblasti programu.

Hlavným cieľom hodnotení je získať relevantné, validné a spoľahlivé informácie týkajúce sa realizácie OP Val, ktoré poslúžia na zlepšenie realizácie intervencií na úrovni procesov, riadenia, výsledkov aj ich zamerania, a to ako vo fáze ich plánovania, tak aj realizácie.

Ciele Plánu hodnotení je možné rozdeliť podľa jednotlivých úrovní riadenia a koordinácie, ktorým hodnotenia slúžia, ide o úroveň:

- RO/SO pre OP Val
- Centrálného koordinačného orgánu
- Európskej komisie

• Úroveň RO/SO pre OP Val

Zámerom hodnotení je hlavne posúdenie príspevku OP Val k plneniu jednotlivých špecifických cieľov stanovených vo fáze programovania, ako aj plnenie cieľov, opatrení a aktivít vyplývajúcich z RIS3 SK. Minimálne raz za programové obdobie musí byť zhodnotený, do akej miery prispeli realizované intervencie k naplneniu cieľov každej prioritnej osi, hodnotenie výkonnostného rámca OP Val, ktorého hodnotenie bude v súlade so Systémom riadenia EŠIF. Na tejto úrovni predstavujú hodnotiace správy objektívny zdroj spätnej väzby, ako správneho manažérskeho nástroja na zdokonalenie procesov implementácie a realizácie OP Val a správneho fungovania politiky a stratégie OP Val a RIS3 SK. Je to nástroj na zefektívnenie investícií z verejných zdrojov a prípadné presmerovanie zdrojov do efektívnejších

³ <http://www.rokovanie.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23039> a súvisiacich Akčných plánov pre implementáciu RIS3 SK

foriem intervencií vo vzťahu k plneniu cieľov RIS3 SK a OP Val, ktorý je jej hlavným implementačným nástrojom.

- **Úroveň Centrálného koordinačného orgánu**

Centrálny koordinačný orgán je zodpovedný za implementáciu a vyhodnotenie Partnerskej dohody SR, ktorá je dokumentom deklarujúcim záväzok plniť isté ciele voči EK.

V rámci partnerskej dohody boli vybrané jednotlivé tematické ciele, v rámci ktorých boli identifikované očakávané výsledky. Je cieľom realizovaných hodnotení odhadnúť, kvantifikovať, či naratívne interpretovať príspevok OP Val k plneniu tematických cieľov, či investičných priorít.

- **Úroveň Európskej komisie**

Nakoľko OP Val vychádza na európskej úrovni najmä z priorít stratégie Európa 2020, hlavných odporúčaní Small Business Act a oblastí Akčného plánu pre podnikanie 2020, bude cieľom hodnotení realizovaných podľa tohto plánu hodnotení identifikovať a kvantifikovať príspevok k cieľom, opatreniam a oblastiam definovaných v uvedených stratégiách na úrovni EÚ.

Cieľom plánu hodnotení je ďalej deklarovať čiastkové kroky v podobe naplánovaných hodnotení, pričom tento obsahuje indikatívny zoznam hodnotení OP Val na PO 2014-2020. Tieto sú plánované počas celého programového obdobia, pričom detaily k hodnoteniam budú aktualizované na ročnej báze. Podrobnejšie hodnotiace otázky budú predmetom prípravy hodnotenia pred zadaním hodnotenia. RO môže vykonávať aj ad hoc hodnotenia na základe posúdenia aktuálnej situácie a aktuálnych potrieb ako aj fáz implementácie OP Val.

1.2 ROZSAH PLÁNU HODNOTENIA

Rozsah realizovaného hodnotenia sa môže týkať celého operačného programu, jeho priorít alebo špeciálnych tém. V úvodnej fáze implementácie nového OP budú hodnotenia zamerané na procesy riadenia a implementáciu jednotlivých častí nového OP, neskôr sa sústredia na analýzu fyzického pokroku, dosiahnuté výstupy, ako aj na odhad príspevkov k jednotlivým špecifickým cieľom, či odhalenie dopadov. Pri všetkých realizovaných hodnoteniach bude ich integrálnou súčasťou aj príspevok hodnotení intervencií a častí OP Val k RIS3 SK.

OP Val je program financovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“), ktorého alokácia je viac ako 2,2 mld. Eur. Prvé dve prioritné osi prispievajú k tematickému cieľu 1: Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií a posledné dve prioritné osi prispievajú k tematickému cieľu 3: Zvýšenie

konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. Posledná prioritná os 5 Technická pomoc je zameraná na zabezpečovanie kvality procesov súvisiacich s riadením, koordináciou, implementáciou, informovanosťou, monitorovaním a hodnotením podpory.

OP Val je tvorený 4 tematickými prioritnými osami, ktorých dve sú cielené pre menej rozvinuté regióny, kde je namierených 92 % finančnej alokácie z EFRR. Do viac rozvinutého Bratislavského samosprávneho kraja je alokovaných len približne 8 % celkovej alokácie OP Val určenej na priamu podporu. Piata prioritná os je zameraná na technickú pomoc, pričom je na ňu alokovaných 3,09 % finančných prostriedkov z celkovej alokácie na prioritné osi.

Prioritná os	Podpora Únie	Podiel celkovej podpory Únie poskytnutej	Tematický cieľ
	(v EUR)	na OP (%)	
1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií	1 651 433 879 €	75%	(1) Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v Bratislavskom kraji	144 295 649 €	7%	(1) Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP	376 415 000 €	17%	(3) Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP
4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	24 632 009 €	1%	(3) Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP
spolu	2 196 776 537 €	100%	-

Rozsah hodnotení bude určovaný výzvami, resp. príslušnosťou k špecifickým cieľom a k jednotlivým aktivitám OP Val tak, aby sa ich napĺňanie dalo posúdiť na základe projektov zameraných na rovnaký cieľ pri zabezpečení homogenity intervencií. Prítom hlavnými faktormi, ktoré vplývajú na homogenitu hodnotených intervencií, sú podmienky výzvy, ekonomické cyklické zmeny, či už výrazné zmeny na trhu alebo v demografickej štruktúre.

Operačné programy implementované v programovom období 2007 - 2013 poskytujú priestor na hodnotenie výsledkov a dopadov hlavne tých intervencií, ktoré boli v OP kľúčové a pokračujú v nejakej forme aj v programovom období 2014 - 2020. Časť hodnotení sa teda bude týkať aj OP Výskum a vývoj a OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast implementovaných v programovom období 2007 - 2013, nakoľko intervencie plánované v súčasnom programovom období nadväzujú na už realizované projekty. Ex post hodnotenia týchto intervencií by preto mali byť relevantným a dôležitým zdrojom informácií, ktoré zlepšia realizáciu a plánovanie nových intervencií. Súčasne ako dobrý zdroj informácií budú slúžiť aj všetky relevantné hodnotenia realizované v predchádzajúcom období (aj v iných členských štátoch), ex post hodnotenia EK realizované v niekoľkých členských krajinách, rôzne analýzy, štúdie a ďalšie literárne zdroje.

Súčasťou Plánu hodnotení je teda zoznam hodnotení s uvedením ich cieľa (príp. predmetu, zdôvodnenie hodnotenia), načrtnutého prístupu a hlavných hodnotiacich otázok, časového harmonogramu a rozpočtu na realizáciu hodnotení. Pre hodnotenia plánované na najbližší rok je bližšie špecifikovaný predmet, rozsah a identifikovaný zdroj údajov, resp. zabezpečená ich dostupnosť, predpokladané využitie hodnotených výsledkov a ľudské zdroje potrebné na realizáciu hodnotenia. Príprava plánu bude indikovať aj požiadavku na dostupnosť údajov v istom čase.

Pred realizáciou každého hodnotenia sa musí zadávateľ uistiť, že má k dispozícii alebo vie zabezpečiť dostupnosť relevantných údajov potrebných na hodnotenie (evaluability study), ktoré zodpovedajú minimálnej reprezentatívnej vzorke.

Osobitnú pozornosť je preto potrebné venovať dostupným vierohodným administratívnym údajom, s relevantnými inštitúciami nadviazať spoluprácu (Daňové riaditeľstvo SR, Štatistický úrad SR, Sociálna poisťovňa a iné). Zadanie hodnotenia bude preto musieť zohľadňovať dostupnosť údajov, resp. nároky na zber a spracovanie údajov, ak tieto nie sú dostupné vo verejných registroch alebo z iných zdrojov. Zber údajov (hlavne ich rekonštrukcia ex post) je časovo aj finančne náročná a musí byť zohľadnená v zadaní. V prípade, že nie sú dostupné údaje v požadovanom/očakávanom rozsahu, hodnotenie sa zvyčajne zrealizuje s použitím menej exaktných metód. Takéto prípady budú základným vstupom pre zlepšenie systému monitorovania OP VaI ako aj samotnej RIS3 SK.

Stručná analýza predchádzajúceho programového obdobia

Z pohľadu operačných programov realizovaných v programovom období 2007 - 2013 (OP VaV a OP KaHR) je možné konštatovať, že skúsenosti s vykazovaním účinnosti intervencií v rámci nich poukázali na potrebu vhodnejšieho nastavenia merateľných ukazovateľov na programové obdobie 2014 - 2020 a celého systému monitorovania poskytnutej podpory, ich jednoznačného prepojenia z projektovej úrovne na programovú úroveň, a to predovšetkým v súvislosti s previazanosťou na špecifické ciele jednotlivých opatrení a prioritných osí, ich relevancie k podporovaným aktivitám, efektívnosťou ich merania a vykazovania, zrozumiteľnosťou a v konečnom dôsledku ich záväznosťou pre prijímateľa. Ďalším faktorom je nastavenie priebežného monitorovania príspevku podporených intervencií aj vo vzťahu k národným stratégiám určujúcim politiky⁴, keďže v programovom období 2007 - 2013 bola stratégia politiky podpory výskumu a inovácií roztrieštená. Nemenej dôležitým faktorom je potreba vyjasnenia definície, logiky a merania každého core/hlavného merateľného ukazovateľa z centrálnej

⁴ Jedným zo základných princípov programového obdobia 2014 - 2020 je orientácia na výsledky a príspevok podpory k plneniu záväzkov vyplývajúcich z národných ako aj európskych strategických a koncepčných dokumentov. Uvedený princíp je premietnutý aj do tzv. ex ante kondicionalít (podmienenosť) ustanovených priamo vo všeobecnom nariadení, ktorých splnenie je predpokladom podpory z európskych štrukturálnych a investičných fondov. Pre podporu výskumu, vývoja a inovácií je touto podmienkou existencia jednotnej vnútroštátnej stratégie inteligentnej špecializácie.

úrovne tak, aby sa dal agregovať z úrovne projektu až na najvyššiu požadovanú úroveň.

Riešenie: RO pre OP Val vytvoril číselník merateľných ukazovateľov OP Val s agregačnou mapou merateľných ukazovateľov, ktorý je súčasťou Systému monitorovania a hodnotenia OP Val.

Podstatným ponaučením sú chýbajúce záznamy z procesu nastavenia kvantifikovaných cieľov OP, ktoré by v mnohých prípadoch priniesli zdôvodnenie odchýlky skutočných hodnôt od nastavených plánov. V rámci príslušnej časti OP Val zabezpečí RO/SO komplexné analytické podklady k nastaveniu cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov, ako k celému systému monitorovania. Tento nedostatok bude v rámci OP Val odstránený samostatným dokumentom, ktorý tvorí ucelený záznam o priebehu nastavovania procesov monitorovania a hodnotenia, definícií jednotlivých merateľných ukazovateľov ako aj spôsobu ich agregovania na vyššiu úroveň.

Riešenie: RO pre OP Val vypracoval Systém monitorovania a hodnotenia OP Val, kde sú zdokumentované podrobnosti ohľadom nastavovaných kvantifikovaných cieľov v rámci OP. V priebehu implementácie OP Val bude Systém monitorovania a hodnotenia aktualizovaný a prispôbovaný potrebám vo vzťahu k zberu dát⁵ a realizácii hodnotení.

V rámci programového obdobia 2007 - 2013 sa vo výraznej miere spoliehalo na názov merateľných ukazovateľov, ktoré mali jednoznačne indikovať jeho podstatu a preto nebol od začiatku programového obdobia zavedený jednoznačný definičný rámec merateľných ukazovateľov, ktorý by prispel k zvýšeniu internej validity vykazovaných, ako aj analyzovaných plánovaných a dosahovaných hodnôt merateľných ukazovateľov. Z uvedeného dôvodu RO/SO intenzívne vníma potrebu vzniku jednoznačných trans-rezortných definícií merateľných ukazovateľov. Zavedením jednotného systému na úrovni všetkých rezortov vznikne transparentná štruktúra monitorovaných ukazovateľov, ktoré bude možné plnohodnotne analyzovať.

Riešenie: RO pre OP Val vytvoril číselník merateľných ukazovateľov OP Val s definíciami merateľných ukazovateľov.

V nadväznosti na slabé stránky systému monitorovania v programovom období 2007 - 2013 je hodnotenie v rámci mnohých intervencií OP jediným prostriedkom pre odhalenie prínosu k pozitívnemu socio-ekonomickému vývoju na Slovensku. S ohľadom na minulosť a súčasný stav sa dá konštatovať, že pri koncipovaní OP VaV a OP KaHR sa nedostatočne stanovila údajová základňa a metodika pre odhad týchto prínosov. Konkrétne by k odhaleniu príčinných vzťahov, efektu a intervencií

⁵ Systém monitorovania a hodnotenia OP Val bude prepojený aj na Systém monitorovania a hodnotenia RIS3 SK.

malo prispieť hodnotenie dopadov, ako jeden z kľúčových nástrojov na odhad kvalitatívnych zmien v rámci OP. Keďže monitorovanie je nástroj najmä popisujúci kvantitatívne výsledky intervencií, je v ďalšom programovom období potrebné venovať obom systémom zvýšenú pozornosť. Uvedenú potrebu je možné čiastočne vyriešiť zavedením skupiny merateľných ukazovateľov, ktoré budú najmä podkladom pre analýzy a hodnotenia. Pôjde o monitorovanie tak kvalitatívneho posunu programu v rámci textovej časti monitorovacej správy, ako aj veľmi pestrú kvantitatívnu časť monitorujúcu finančnú a hospodársku kondíciu podporeného subjektu, príspevok k zefektívneniu systému podpory výskumu, vývoja a inovácií, príspevok k zvýšeniu participácie slovenských výskumných inštitúcií v projektoch Európskeho výskumného priestoru, príspevok k znižovaniu miery zamestnanosti, zníženie energetickej náročnosti, nárast inštalovaných kapacít, využiteľnosť výrobných kapacít podporeného podniku, či podnety na zlepšenie procesu implementácie a podobne.

Riešenie: RO pre OP Val definoval a zaviedol systém merateľných ukazovateľov, popisujúcich výstupy a výsledky. Ďalej bol zavedený inštitút „iné údaje“, ktorý bude slúžiť najmä pre zabezpečenie údajovej dostupnosti pre účely hodnotení. Ďalej boli do plánu hodnotenia zaradené priebežné hodnotenia výsledkov a efektívnosti kľúčových národných projektov v priebehu programového cyklu tak, aby bolo možné operatívne pristúpiť k optimalizácii procesov. Tým by sa mala zabezpečiť účelovosť a včasná informovanosť tvorcov politiky.

Tematická orientácia plánu hodnotenia bude zodpovedať obsahu programového obdobia vychádzajúc z predchádzajúceho programového obdobia, na ktoré je možné nadviazať a identifikovať posun. V rámci prílohy č. 2 je uvedená stručná analýza tematickej prepojenosti OP Val a programového obdobia 2007-2013.

Vo všeobecnosti je možné zhrnúť, že plánované hodnotenia by mali zodpovedať jednotlivým tematickým cieľom OP Val, ako aj jednotlivým kľúčovým národným projektom, ktoré majú širší záber na populácie cieľových subjektov a osôb. Bližšie sú definované jednotlivé témy hodnotení v rámci Indikatívneho zoznamu hodnotení OP Val na PO 2014-2020.

Skúsenosti s použitými metódami v rámci uskutočnených hodnotení OP VaV a OP KaHR:

1) kontrafaktúálne hodnotenie dopadov

Predmetom hodnotenia dopadov bolo opatrenia *1.1 Inovácie a technologické transfery*, ktoré bolo realizované z *Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast* zamerané na malých a stredných podnikateľov.

Účelom opatrenia *1.1 Inovácie a technologické transfery* bola podpora súkromného sektora, pričom vďaka podpore inovácií a transferu technológií sa predpokladalo zníženie energetickej náročnosti, zníženie ekologických dopadov a zvýšenie

efektívnosti výroby, vďaka čomu sa mala zabezpečiť vyššia konkurencieschopnosť podnikov a služieb, zvýšenie pridanej hodnoty, zefektívnenie výroby atď. Opatrenie taktiež sledovalo vytvorenie a udržanie nových pracovných miest.

Pre odhad čistého vplyvu opatrenia sa použili **kvantitatívne metódy kontrafaktuálneho hodnotenia** a to:

- Difference-in-Differences
- Propensity score matching
- Regression discontinuity design
- Instrumental variables

2) hodnotenie dopadov založená na teórii (theory base, theory base evaluation)

Pri hodnotení programu sa okrem kvantitatívnych metód kontrafaktuálneho hodnotenia využili aj prístupy **kvalitatívneho hodnotenia dopadov založené na teórii** (Theory based impact evaluation)

Hodnotenie dopadov založené na teórii

Tento prístup sa zameriava na súbor predpokladov a hypotéz aplikovaných tvorcami politik, programovými manažérmi a inými zainteresovanými osobami, ktoré sú logicky previazané a empiricky testovateľné (Leeuw, 2011).

Táto teória vyjadruje intervenčnú logiku politiky (programu alebo intervencie). Ide o jednotlivé opatrenia, vďaka ktorým sa prerozdeľujú finančné prostriedky z operačného programu s cieľom naplniť ciele operačného programu, ktoré prispievajú k zlepšeniu súčasnej situácie v určitej oblasti. Úspešnosť týchto opatrení závisí od efektivity politiky, faktorov, ktoré ju ovplyvňujú, ako aj od samotného prostredia, v ktorom sa politika aplikuje.

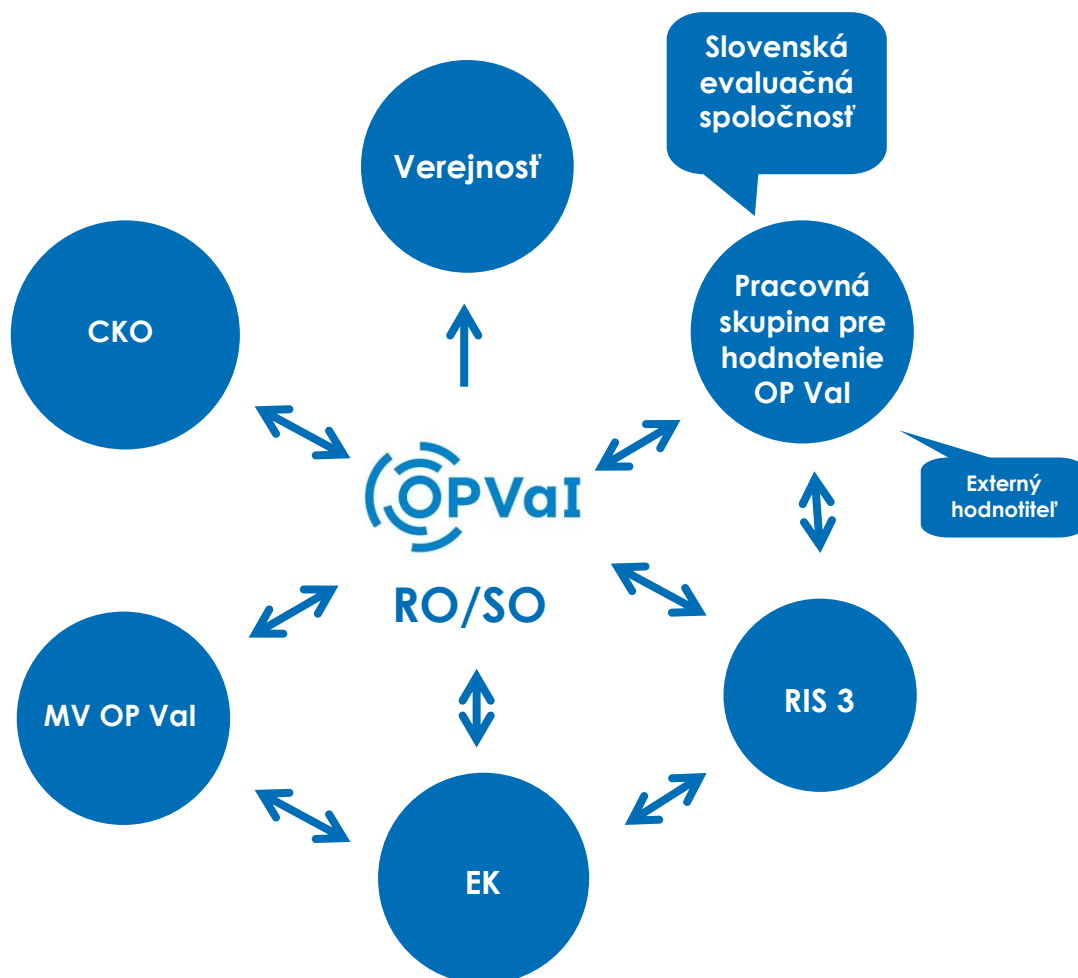
Mechanizmus popísaný v rámci teórie zmeny je najdôležitejším prvkom efektivity politiky, prostredníctvom, ktorého sa politika aplikuje. Mechanizmus aplikácie nepozostáva len z krokov „vstup-výstup-výsledok“ alebo len zo štatistickej rovnice. Avšak dizajn môže vychádzať z predpokladanej teórie zmeny definovanej tvorcami politiky v logickom modeli (vstup-výstup-výsledok). Mechanizmus zahŕňa subjektívne prvky ako želania, poznania, presvedčenia prípadne iné rozhodovacie procesy, ktoré by mohli ovplyvniť správanie a rozhodovanie jednotlivcov alebo skupín.

Hodnotenia založené na teórii sú zložené z dvoch kľúčových častí. Prvá časť sa nazýva konceptuálna a druhá empirická. Z prvej konceptuálnej časti sa formuluje a vymedzuje hodnotená politika a jej teória, zatiaľ čo v druhej empirickej časti sa snažia túto teóriu testovať a preskúmať či, a ako tieto politiky fungujú a či sa im darí dosahovať želané výsledky.

1.3 KOORDINÁCIA HODNOTENÍ A ZAPOJENIE PARTNEROV

Koordinácia procesov v rámci hodnotenia je jedna z kľúčových potrieb v rámci zabezpečenia kvality hodnotení prostredníctvom konsenzu vzniknutého pluralitou

názorov jednotlivých partnerov. Nasledujúca schéma definuje hlavných účastníkov koordinácie hodnotenia OP Val rešpektujúc princíp partnerstva. Schéma pod textom ilustruje väzby a prepojenia jednotlivých identifikovaných pasívnych či aktívnych aktérov, ktorých úlohy sú identifikované v jednotlivých stadiách pod textom.

Plánovanie, riadenie a realizácia hodnotení je úlohou RO/SO. V prípade potreby bude RO spolupracovať na hodnoteniach realizovaných Centrálnym koordináčnym orgánom (ďalej aj „CKO“) či Európskou komisiou, pričom aj takéto hodnotenia sú súčasťou Plánu. Plán hodnotení je zostavený na základe skúseností z realizácie jednotlivých hodnotení v programovom období 2007 - 2013 ako aj požiadaviek členov Monitorovacieho výboru pre operačný program Výskum a inovácie (ďalej aj „MV OP Val“). MV OP Val schváli Plán hodnotení, resp. jeho aktualizácie a všetky hodnotenia budú členom výboru prezentované na zasadnutiach. Do kompetencie MV OP Val patrí aj monitorovanie opatrení, ktoré boli prijaté na základe hodnotiacich odporúčaní.

1.3.1 Riadiaci orgán/Sprostredkovateľský orgán

Systém hodnotenia v rámci RO OP Val zastrešuje sekcia štrukturálnych fondov EÚ Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej aj „MŠVVaŠ SR“) v úzkej spolupráci so sekciou štrukturálnych fondov EÚ Ministerstva hospodárstva SR (ďalej aj „MH SR“), ako sprostredkovateľského orgánu (ďalej aj „SO“) a za participácie Výskumnej agentúry ako druhého SO.

RO zabezpečí riadenie kvality procesu hodnotenia a kladie dôraz na kvalitné vypracovanie zadávacích podmienok, transparentnosť procesu obstarávania a férové nastavenie zmluvných podmienok s externými dodávateľmi služieb. Úlohou Pracovnej skupiny pre hodnotenie OP Val je v spolupráci s manažermi hodnotení a manažermi monitorovania, príp. manažermi programovania RO a SO pripraviť zadanie pre konkrétne hodnotenie vrátane hodnotiacich otázok, príp. požiadavky na metodický prístup a konečný výstup hodnotenia (napr. vo forme hodnotiacej správy, prezentácie a pod.), ako aj zabezpečiť realizáciu odsúhlasených odporúčaní. Manažér hodnotenia RO/SO zabezpečuje komunikáciu medzi hodnotiacim tímom a RO/SO, sprostredkuje informáciu o hodnotení a jeho cieľoch všetkým zainteresovaným aktérom a zaisťujú ich súčinnosť a spoluprácu pri poskytovaní informácií a údajov potrebných pre hodnotenie.

V súvislosti s hodnotením plní RO/SO tieto zásadné úlohy:

- 1) vypracuje **Plán hodnotení OP Val** pre programové obdobie 2014 - 2020 a predloží ho členom MV OP Val na schválenie,
- 2) vypracuje a predloží CKO v termíne **do 31. marca** každého kalendárneho roka v rámci programového obdobia 2014 – 2020 **Súhrnnú správu o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení OP Val** za predchádzajúci kalendárny rok,
- 3) vykoná **od roku 2016 na ročnej báze pravidelné hodnotenie plnenia čiastkových cieľov** na úrovni prioritnej osi a, ak je to relevantné, aj v rozdelení podľa fondu a kategórie regiónu, aby sa minimalizovalo riziko prípadných sankcií zo strany EK,
- 4) poskytuje údaje potrebné na hodnotenie horizontálneho princípu (ďalej aj „HP“) príslušným gestorom HP a v prípade potreby spolupracuje aj na hodnoteniach vykonávaných CKO a EK,
- 5) informuje CKO o začatí hodnotenia a ukončení hodnotenia,
- 6) **predloží EK súhrnnú správu o vykonaných hodnoteniach** v programovom období 2014 – 2020 za OP Val **do 31. 12. 2022**, v ktorej zhrnie hlavné zistenia hodnotení uskutočnených počas programového obdobia, vrátane hodnotenia hlavných výstupov a výsledkov OP Val, ako aj pripomienky k predloženým informáciám,
- 7) vykoná pred začatím procesu hodnotenia overenie funkčnej nezávislosti hodnotiteľov v každom jednotlivom prípade. V súlade s čl. 54 ods. 3 všeobecného nariadenia sa za funkčnú nezávislosť interného a externého

hodnotiteľa považuje funkčná nezávislosť od orgánov zodpovedných za implementáciu OP,

- 8) zabezpečuje zdroje údajov, zber a spracovanie údajov potrebných na monitorovanie a hodnotenie v oblasti poskytovania finančnej pomoci z EŠIF v spolupráci so Štatistickým úradom SR, Sociálnou poisťovňou, Finančným riaditeľstvom SR a s ďalšími relevantnými inštitúciami,
- 9) zabezpečí potrebnú súčinnosť s hodnotiteľom tak, aby proces hodnotenia a záverečná hodnotiaci správa splnili stanovené kritériá kvality,
- 10) zabezpečuje kvalitu hodnotiacich činností, ktoré sú založené na princípoch, ako transparentnosť, nezávislosť, partnerstvo, šírenie výsledkov a pod.,
- 11) je povinný informovať o výsledkoch hodnotenia CKO, EK a relevantných partnerov a zverejňovať záverečné hodnotiace správy z interného hodnotenia, alebo externého hodnotenia na webovom sídle príslušného RO/SO vrátane stručného zhrnutia vypracovaného v anglickom jazyku do jedného mesiaca od ukončenia procesu hodnotenia,
- 12) posúdi relevantnosť odporúčaní navrhnutých v záverečnej hodnotiacej správe a prijme opatrenia na zvýšenie efektívnosti hodnotených procesov a zabezpečenie plnenia a splnenia prijatých opatrení.

1.3.2 Pracovná skupina pre hodnotenie OP Val

V súvislosti s naplnením úloh stanovených v rámci Plánu hodnotenia OP Val RO zriaďuje neformálnu pracovnú skupinu pre hodnotenie, ktorá pozostáva minimálne zo zástupcov RO, SO a odborného partnera pre hodnotenie. Pracovnú skupinu môžu doplniť zástupcovia CKO, gestori HP, akademickej obce (Slovenská akadémia vied, univerzity a pod.), resp. podnikateľského sektora VaT ako pozorovatelia. Pracovná skupina sa stretáva podľa potreby, najmenej však raz ročne v rámci príprav ročných plánov pre hodnotenie OP Val. Odborného partnera pre hodnotenie predstavuje zástupca Slovenskej hodnotiacej spoločnosti, ktorá vystupuje najmä v úlohe poradného člena pracovnej skupiny.

Členovia pracovnej skupiny pre hodnotenie:

- 1) prístupujú koordinovane v rámci budovania hodnotiacich kapacít a vzájomne sa informujú o možnostiach ďalšieho vzdelávania v oblasti monitorovania a hodnotenia,
- 2) koordinovane prístupujú k budovaniu informačnej základne pre potreby hodnotenia z externých databáz či monitorovacieho systému. Vzájomne sa informujú o možnostiach získania relevantných údajov,
- 3) majú povinnosť sa vzájomne informovať o návrhoch zmien v rámci Plánu hodnotenia OP Val,
- 4) sa môžu spoločne dohodnúť na príprave hodnotenia ucelenej časti OP Val, ktorý implementujú spoločne, napr. povinné hodnotenie prioritnej osi 1 alebo 2 pozostávajúcej z intervencií RO a SO,

- 5) sú povinní sa vzájomne informovať o priebehu prípravy zadávacích podmienok verejného obstarávania externých hodnotení OP Val v zmysle predmetu hodnotenia, t.j. obsahovej náplne,
- 6) dozorujú vykonávanie interného hodnotenia v zmysle schváleného plánu hodnotenia OP Val, pričom pripravované analýzy a dokumenty podliehajú povinnosti vzájomného pripomienkového konania minimálne v záverečnej fáze vypracovania.

1.3.3 Monitorovací výbor pre OP Val

Rešpektujúc princíp partnerstva členovia MV OP Val majú v kompetencii schvaľovanie a revíziu Plánu. MV OP Val bude sledovať implementáciu Plánu hodnotení aspoň raz za rok a musí schváliť všetky zmeny. Realizácia opatrení vyplývajúcich z výsledkov/odporúčaní hodnotení musí byť aspoň s ročnou periodicitou kontrolovaná a reportovaná vo výročnej správe OP. MV OP Val môže tiež stanoviť špecifické pracovné skupiny, či partnerov v hodnotení.

1.3.4 Európska komisia

Hlavnou úlohou EK v rámci systému hodnotenia je zadávanie a riadenie ex post hodnotení. EK môže uskutočniť hodnotenia programov z vlastného podnetu. Nariadenia upravujúce regionálnu politiku vyžadujú, aby EK poskytovala o realizácii programov pravidelné sumárne informácie na európskej úrovni, napríklad prostredníctvom správ o pokroku (všeobecné nariadenie čl. 53). Rovnako táto povinnosť platí aj pre hodnotenia riadené EK (všeobecné nariadenie čl. 56 ods. 4). Okrem splnenia týchto povinností má EK záujem spolupracovať na hodnoteniach s členskými štátmi a v prípade potreby im poskytnúť potrebnú pomoc.

1.3.5 Centrálny koordinačný orgán

Proces hodnotenia OP Val na národnej úrovni koordinuje Centrálny koordinačný orgán. CKO v rámci uvedenej právomoci plní nasledujúce úlohy:

- 1) koordinuje a zabezpečuje procesy hodnotenia prostredníctvom manažérov hodnotenia v spolupráci s ostatnými relevantnými útvarmi CKO/RO/gestorov HP,
- 2) vypracúva a aktualizuje v priebehu programového obdobia metodické usmernenia pre procesy hodnotenia na národnej úrovni, ktoré sú nevyhnutné pre vykonanie kvalitných hodnotení v zmysle príslušných usmernení EK,
- 3) zabezpečuje zdroje údajov, zber a spracovanie údajov potrebných pre hodnotenie EŠIF v spolupráci so Štatistickým úradom SR, Sociálnou poisťovňou a s ďalšími relevantnými inštitúciami,
- 4) pripravuje Súhrnnú správu o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení EŠIF za predchádzajúci kalendárny rok v termíne do 31. mája kalendárneho

- roka, ktorú predkladá členom Národného monitorovacieho výboru a partnerom ako informatívny dokument,
- 5) pripravuje, v súlade s čl. 114 ods. 2 všeobecného nariadenia, súhrnnú správu o realizácii hodnotení v programovom období 2014 - 2020, v ktorej zhrnie všetky zistenia hodnotení uskutočnených počas celého programového obdobia a predloží ju EK do 31. decembra 2022,
 - 6) zriaďuje, určuje vecnú náplň činnosti a organizačne zabezpečuje fungovanie Pracovnej skupiny pre hodnotenie, ktorej členmi a pozorovateľmi sú zástupcovia CKO, RO OP, gestori HP, partneri, prizvaní zástupcovia z iných relevantných inštitúcií, resp. experti na jednotlivé oblasti a témy,
 - 7) spolupracuje s príslušnými útvarmi generálnych riaditeľstiev EK zameraných na hodnotenie a pravidelne sa zúčastňuje na pracovných skupinách pre hodnotenie organizovaných príslušnými generálnymi riaditeľstvami EK,
 - 8) zabezpečuje jednotné prehlbovanie kvalifikácie manažérov hodnotenia RO/gestorov HP prostredníctvom priebežného odborného vzdelávania.

1.3.6 RIS 3

OP Val je kľúčovým implementačným nástrojom stratégie RIS3 SK. Vzhľadom na túto skutočnosť budú hodnotenia OP Val zohľadňovať priority, ciele a príspevok k plneniu opatrení definovaných v RIS3 SK. Pre efektívne fungovanie systému podpory výskumu, vývoja a inovácií (ďalej len „VVal“) v SR je nevyhnutné prepojenie systému monitorovania a hodnotenia OP Val so Systémom monitorovania a hodnotenia RIS3 SK, a to najmä vo vzťahu k vypracovaniu tematických hodnotení a overeniu efektívneho a cieleného nastavenia podpory poskytovanej z OP Val. Uvedené vychádza z osobitného postavenia OP Val vo vzťahu k napĺňaniu cieľov a k realizácií opatrení definovaných RIS3 SK.

1.3.7 Verejnosť

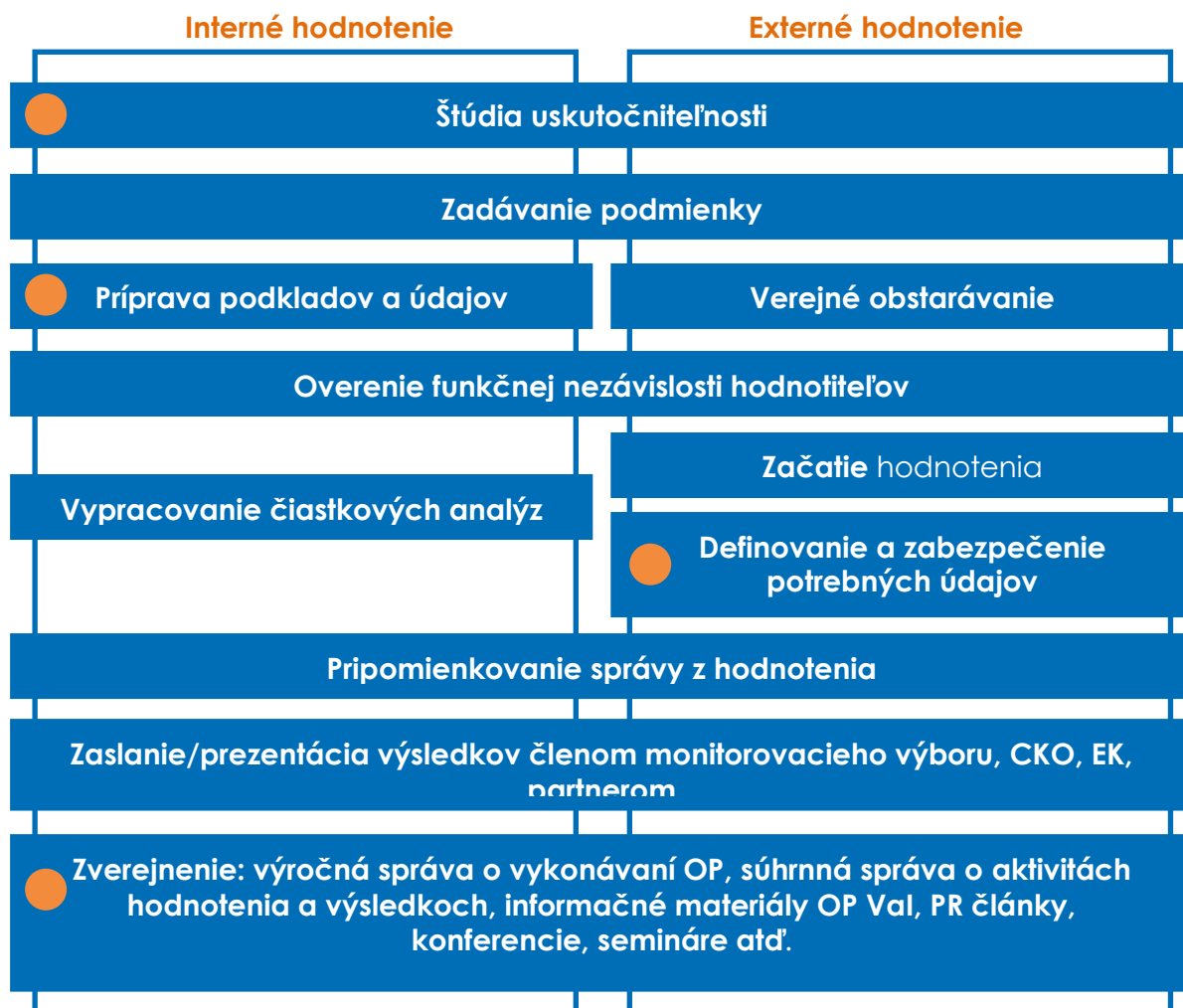
Je najmä prijímateľom informácií o efektivite a efektívnosti implementácie OP Val vyjadrených v záverečných správach z hodnotení, ako aj príspevku k plneniu cieľov súvisiacich stratégií, či horizontálnych princípov.

Verejnosť vystupuje aktívne v úlohe respondenta najmä v rámci realizácie Prieskumu verejnej mienky OP Val o hodnotení informovanosti a kontextu OP Val.

2 RÁMEC HODNOTENIA

2.1 Procesy v rámci hodnotenia

Nasledovná schéma interpretuje chronologickú postupnosť základných procesov v rámci interných a externých hodnotení, ako základných úloh plnenia Plánu hodnotenia OP Val.

● Vyžaduje sa účasť pracovnej skupiny pre hodnotenie OP Val spolu s partnermi

Podľa miesta realizácie hodnotenia rozoznávame interné, alebo externé hodnotenie, v niektorých prípadoch je možné hovoriť o zmiešanom hodnotení, kedy istú časť vykonáva externý hodnotiteľ a inú nadväzujúcu časť vykonáva hodnotiteľ interný funkčne nezávislý od implementačných štruktúr RO/SO pre OP Val.

1. Štúdia uskutočniteľnosti

V procese prípravy je nevyhnutné pripraviť údajovú, obsahovú a celkovú hodnotiacu základňu, ktorá bude vychádzať zo štúdie uskutočniteľnosti a bude tvoriť základ pre zadefinovanie zadávacích podmienok pre jednotlivé hodnotenia.

Štúdia uskutočniteľnosti by mala rámcovo pokrývať nasledovné aktivity:

- identifikácia východiskovej dokumentácie,
- definícia časového, priestorového, vecného rámca hodnotenia,
- reprezentatívnosť: dostupná vzorka, minimálna reprezentatívna vzorka na 95 % hladine významnosti,
- náčrt intervenčnej logiky – teória zmeny,
- identifikácia zdrojov údajov,
- stanovenie rámcovej metódy hodnotenia,
- definovanie okruhov otázok, úloh,
- definovanie časového, priestorov.

Štúdia uskutočniteľnosti k hodnoteniu je vypracovávaná pod dohľadom, či v spolupráci s členmi pracovnej skupiny pre hodnotenie OP Val a identifikovanými partnermi.

2. Zadávacie podmienky hodnotenia

Predstavujú predmet opisu zákazky verejného obstarávania, alebo opis interného hodnotenia. Zadávacie podmienky by mali minimálne obsahovať:

- identifikáciu predmetu hodnotenia (tematické ohraničenie hodnotených intervencií v rámci OP Val, rozsah hodnotenia – počet projektov, či veľkosť reprezentatívnej vzorky, časový rozsah hodnotenia);
- evaluačné otázky a úlohy;
- návrh metodiky hodnotenia;
- monitorovanie hodnotiaceho procesu;
- požiadavky na hodnotiace správy/u (obsahová náplň, obmedzenie strán, jazykové mutácie atď.);
- organizácia hodnotenia (kontrolné mechanizmy, termíny plnení atď.).

3. Príprava podkladov a údajov

Manažér pre hodnotenie pripravuje základ pre hodnotenie, ide o údajovú základňu individuálnych údajov, identifikáciu podporených prijímateľov, dokumentáciu pre účely tzv. desk search. Štruktúra údajov je totožná s identifikovanými zdrojmi hodnotenia v rámci štúdie uskutočniteľnosti, môžu byť rozšírené a aktualizované. Príprava podkladov sa realizuje v spolupráci a pod dohľadom členov pracovnej skupiny pre hodnotenie OP Val a identifikovaných partnerov (napr. odborníkov na špecifickú oblasť výskumu, inovácií atď.).

4. Verejné obstarávanie

Manažér pre hodnotenie pôsobí v procese verejného obstarávania ako iniciačný prvok, ktorý dáva prvotný impulz pre verejné obstarávanie, dohliada na prípravu podkladov v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov. Manažér pre hodnotenie vystupuje v úlohe odborného garanta, ktorý dohliada na obsahovú správnosť verejného obstarávania.

5. Overenie funkčnej nezávislosti hodnotiteľov

Pre zabezpečenie transparentného a objektívneho hodnotenia je nevyhnutné overenie existencie konfliktu záujmov vybraných externých, či interných hodnotiteľov vo vzťahu k predmetu hodnotenia.

6. Vypracovanie čiastkových analýz

Manažér pre hodnotenie, t.j. hodnotiteľ vypracováva konkrétne čiastkové výstupy hodnotenia, ktoré sa následne agregujú do podoby finálnej hodnotiacej správy.

7. Začatie hodnotenia

Samotné hodnotenie sa začína úvodným stretnutím externého hodnotiteľa so zástupcami RO/SO pre OP Val k dokumentu (úvodnej správe), ktorý predstavuje základný metodický rámec pre plánované hodnotenie a obsahuje okrem zvolených metód pre hodnotenie aj harmonogram hodnotiaceho procesu a identifikáciu vstupných dát vo vzťahu k zadaniu hodnotenia.

8. Definovanie a zabezpečenie potrebných údajov

Táto fáza nadväzuje na jednoznačné určenie metodologického rámca hodnotenia, ktoré vyúsťuje do povinnosti manažéra pre hodnotenie pripraviť potrebné, aktualizované podklady.

9. Pripomienkovanie správy z hodnotenia

Spracovávané analýzy sú predmetom kontinuálneho pripomienkovania manažérom pre hodnotenie a partnermi, tak aby mali prehľad o realizovaných aktivitách a výstupoch, ich správnosti a adekvátnosti. Finálna hodnotiacia správa je následne predložená na pripomienkovanie celej pracovnej skupine pre hodnotenie OP Val, prípadne pracovnej skupine pre hodnotenie pod CKO.

10. Zaslanie/prezentácia výsledkov členom monitorovacieho výboru, CKO, EK, partnerom

Ide o povinný krok v rámci informovania o výsledkoch, nálezoch a odporúčaníach v rámci realizovaného hodnotenia OP Val, ktoré je v prípade záujmu prezentované v širšej, resp. užšej verzii.

11. Zverejnenie

Manažér pre hodnotenie zodpovedá za bezodkladné zverejnenie prijateľnou formou v rámci výročnej správy o vykonávaní OP Val, v rámci súhrnnej správy o aktivitách hodnotenia predkladané každoročne CKO alebo v rámci pripravovaných informačných materiálov OP Val, v PR článkoch, na konferenciách, či seminároch atď.

2.2 TYPY HODNOTENÍ

2.2.1 Priebežné hodnotenie

Hlavným účelom priebežného hodnotenia je preverenie pokroku v implementácii programu a návrhy zmien na zlepšenie jeho kvality. Realizuje sa podľa Plánu hodnotení na programové obdobie 2014 – 2020 a aktualizovaného plánu hodnotení vypracovaného na príslušný kalendárny rok. Hodnotenie, ktoré nie je obsiahnuté v pláne hodnotení, sa môže vykonať ako *ad hoc* hodnotenie.

Priebežné hodnotenie sa vykoná v priebehu programového obdobia, ako hodnotenie zamerané na implementáciu, ako hodnotenie relevantnosti, účinnosti a efektívnosti OP, alebo hodnotenie dopadov.

2.2.2 Tematické hodnotenie

Tematické hodnotenie je spravidla zamerané na prieskum konkrétneho aspektu kvality alebo noriem zameraných na skúsenosti, prax, alebo zdroje naprieč operačnému programu, či implementačných orgánov.

Tematické hodnotenie môže byť v zásade vykonávané v rámci všetkých programových oblastí (prioritných osí, investičných priorít, či špecifických cieľov). Cieľom tohto typu hodnotenia je posúdiť kvalitu a postupov vo vzťahu k určitej téme, ktoré ide naprieč operačného programu odvetví, napr. prechod medzi rôznymi úrovňami inovácií, vedy a výskumu.

2.2.3 Hodnotenie dopadov

Predmetom hodnotenia dopadu je hodnotenie podpory z EŠIF v nadväznosti na plnenie cieľov EÚ na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu a zvýšenie zamestnanosti, produktivity a sociálnej súdržnosti s národnými prioritami; zhodnotenie dopadov realizácie OP v hospodárskej oblasti, sociálnej oblasti, regionálnej oblasti a environmentálnej oblasti. Pri vykonávaní hodnotení dopadov sa posudzujú strategické aspekty, napr. ako prispela kohézna politika k dosiahnutiu cieľov stratégie Európa 2020; makroekonomický dopad pomoci z EŠIF. Hodnotenia dopadov môžu byť zamerané na špecifické témy, ktoré sú strategicky dôležité pre dosiahnutie cieľov OP (napr. inovácie, inteligentná špecializácia, zamestnávanie mladých a pod.) alebo na HP.

Hodnotenie dopadu si s pravidla vyžaduje údaje aj z iných zdrojov, ako sú monitorovacie systémy (napr. sociálne zabezpečenie, záznamy v nezamestnanosti, alebo daňová evidencia). Pri plánovaní takýchto hodnotení je potrebné zohľadniť ochranu údajov, a to najmä vo vzťahu k citlivým údajom o účastníkoch.

Zhodnotenie príspevku OP k plneniu stanovených cieľov, a to na úrovni každej prioritnej osi prostredníctvom hodnotenia dopadov, sa vykoná minimálne raz za programové obdobie.

2.2.4 Interné hodnotenie

V Pláne hodnotení sú vopred určené tie zadania, ktoré budú realizované formou interného hodnotenia. Interné hodnotenia môžu vykonávať manažéri pre hodnotenie, len ak ich oddelenie nie je súčasne oddelením, ktoré zodpovedá za plánovanie a implementáciu OP.

2.2.5 Externé hodnotenie

V prípade externých hodnotení bude hodnotenie riadiť manažér hodnotenia RO v spolupráci s Hodnotiacim výborom a v prípade potreby aj s inými relevantnými subjektmi (partnermi, pracovnými skupinami, ...). Všetci hodnotitelia musia byť nezávislí. Nezávislí externí hodnotitelia by však súčasne mali mať dobrý prehľad o hodnotených intervenciách.

Základné pravidlá verejného obstarávania evaluácií sú dané príslušným zákonom. Zadávacie podmienky by mali stanovovať váhu prislúchajúcu kritériám, podľa ktorých sa bude vyberať najlepšia ponuka. Rozhodovanie podľa ceny je síce dôležitým kritériom, ale v zmysle odporúčaní EK by nemalo presiahnuť 20 – 25 % váhy celkového hodnotenia.

2.3 BUDOVANIE ADMINISTRATÍVNYCH KAPACÍT

V súlade s čl. 56 ods. 2 všeobecného nariadenia RO/SO zabezpečí pre realizáciu hodnotenia primerané hodnotiace kapacity. Budovanie administratívnych kapacít v oblasti hodnotenia zahŕňa zabezpečenie dostatočného počtu manažérov hodnotenia vzhľadom na rozsah plánovaných aktivít.

Manažment pre hodnotenie je tvorený na RO/SO z piatich manažérov hodnotenia v pomere 4:1 (RO:SO), ich činnosti zastrešujú dvaja vedúci zamestnanci.

V rámci kvalitatívneho posilnenia hodnotiacich kapacít RO/SO bude vyššia kvalifikácia a odbornosť manažérov hodnotenia zabezpečená prostredníctvom ich priebežného odborného vzdelávania. Prehĺbovanie kvalifikácie hodnotiacich kapacít RO/SO sa bude uskutočňovať najmä prostredníctvom:

- centrálneho vzdelávacieho systému CKO,
- podpory účasti na odborných školeniach, seminároch, konferenciách a iných informačných a vzdelávacích aktivitách zameraných na oblasť hodnotenia organizovaných inými subjektmi (EK, ...),
- výmeny skúseností v oblasti hodnotenia so zamestnancami RO iných OP vykonávajúcich hodnotenia v SR (napr. prostredníctvom zasadnutí Pracovnej skupiny pre hodnotenie zriadenej CKO) a iných členských štátoch EÚ, ako aj so zástupcami EK,
- spolupráce s externými hodnotiteľmi a vzájomnou výmenou skúseností.

Tematicky bude potrebné budovať administratívne kapacity v rámci hodnotenia OP Val v oblasti spracovávania kvantitatívnych údajov vo väčších množstvách. Snahou MŠVVaŠ SR a MH SR je prejsť na špecializovaný systém spracovávania neobmedzených dátových rádo v rámci IBM SPSS Statistics 22, ktorý poskytuje vierohodné výstupy spracovanou jednotnou metodikou. V rámci uvedeného systému má ambíciu RO/SO pre OP Val spracovať aj podklady pre kvantitatívne hodnotenie dopadov, na základe ekonometrických modelov, prognostických modelov, prístupu kontrafaktuálneho (porovnávacieho) hodnotenia dopadov, či klastrovej analýzy pre vyhodnotenie dotazníkov, korelácií a regresíí.

Manažéri pre hodnotenie budú potrebovať školenia v oblasti tzv. mäkkých zručností, t.j. vzdelávania cudzích jazykov, prezentačných schopností, asertivity, organizácie práce.

Metodický pokyn CKO č.22 k tvorbe organizačnej štruktúry a štandardizovaných pozícií RO/SO zapojených do implementácie EŠIF v programovom období 2014 – 2020 uvádza, že manažér hodnotenia by mal vykonávať nasledovné kľúčové činnosti:

- zabezpečuje vypracovanie a aktualizáciu stratégie hodnotenia, plánu hodnotenia a ročných plánov hodnotení OP;
- koordinuje externé hodnotenie OP;
- vypracováva interné hodnotenia, štúdie a analýzy.

Na kvalitu budovaných administratívnych kapacít priamo vplývajú aj minimálne požadované kvalifikačné predpoklady:

1. Kvalifikačné predpoklady – všeobecné: VŠ vzdelanie 2. stupňa
2. Kvalifikačné predpoklady – špecifické:
 - vítaná znalosť anglického jazyka
 - znalosť práce s PC - užívateľ
 - vítaná prax v oblasti implementácie fondov EÚ 3 roky alebo 4,5 roka v obdobnej oblasti
 - znalosť právnych predpisov SR a EÚ v oblasti fondov EÚ
3. Osobnostné predpoklady:
 - schopnosť spracovať vyhodnocovať informácie
 - analytické myslenie
 - schopnosť tvoriť strategické dokumenty.

2.4 STRATÉGIA RIADENIA KVALITY HODNOTIACEHO PROCESU

Na zabezpečenie kvality hodnotiacich činností odporúča EK členským štátom, aby pri svojej práci vychádzali z jasne identifikovaných noriem, ktoré sami vytvorili, alebo aby použili normy EK, či normy národných hodnotiacich spoločností, OECD a iných organizácií.

Základné a všeobecne rešpektované zásady hodnotení zahŕňajú nasledovné princípy:

- **Hodnotiace činnosti musia byť organizačne a finančne zabezpečené, aby splnili svoj účel:**
 - ✓ programy by mali mať manažéra hodnotenia s jasne definovanou zodpovednosťou za koordináciu hodnotiacich činností,
 - ✓ ľudské a finančné zdroje na riadenie hodnotení musia byť jasne identifikované a alokované,
 - ✓ každý program musí jasne definovať postupy a úlohy zainteresovaných subjektov v hodnotiacich činnostiach;

- **Hodnotenie musí byť transparentne naplánované tak, aby jeho výsledky boli včas k dispozícii:**
 - ✓ manažér hodnotenia pripraví zadanie hodnotenia po konzultácii so zainteresovanými subjektmi,
 - ✓ všetky činnosti musia byť pravidelne hodnotené, v rozsahu primeranom alokovaným zdrojom a očakávaným vplyvom,
 - ✓ hodnotenie musí byť vykonané včas, aby bolo možné použiť výsledky hodnotení pri plánovaní alebo revízii programu;
- **Zadanie hodnotenia musí obsahovať ciele, vhodné metódy, ale aj nástroje na riadenie procesu hodnotenia a využitie jeho výsledkov:**
 - ✓ pre každé hodnotenie by mala byť vytvorená riadiaca/hodnotiaca skupina, ktorá bude poskytovať odporúčania týkajúce sa zadávacích podmienok, pomáhať pri hodnotiacej činnosti a zúčastňovať sa na posudzovaní kvality hodnotenia;
- **Hodnotenia musia poskytnúť spoľahlivé závery a výsledky:**
 - ✓ hodnotenie musí byť realizované tak, aby jeho výsledky boli podporené faktami, dôkazmi a vychádzali z jasnej analýzy,
 - ✓ nikto z osôb zúčastňujúcich sa na hodnoteniach nesmie byť v konflikte záujmov,
 - ✓ hodnotitelia musia mať možnosť predložiť výsledky svojho hodnotenia bez kompromisov alebo iných zásahov,
 - ✓ záverečné správy o hodnotení musia uvádzať účel, kontext, hodnotiace otázky, zdroje informácií, použité metódy, dôkazy a závery,
 - ✓ kvalita hodnotenia musí byť posúdená na základe vopred určených kritérií.

2.5 Štandardy kvality procesu hodnotenia a hodnotiacej správy

a) Požiadavky na kvalitu externého hodnotiaceho procesu

Koherentné ciele

- Ciele stratégie alebo Operačného programu/programov sú koherentné a jasné a umožňujú zrozumiteľné hodnotenie.

Zadávacie podmienky

- Zadávacie podmienky sú spracované dostatočne špecificky a tak, aby boli užitočné pre proces hodnotenia bez potreby následnej revízie.

Verejná súťaž

- Výber externého hodnotiteľa je vykonaný správne, a vybraný uchádzač je schopný spracovať hodnotenie na požadovanej úrovni. Hodnotiteľ bude posudzovaný na základe kvalitatívnych a kvantitatívnych výberových kritérií.

Kvalita predloženého návrhu bude posudzovaná na základe:

- navrhovanej **metodológie** použitej pre zodpovedanie jednotlivých evaluačných otázok, prostredníctvom vopred vybranej škály a prioritizácie rozhodnutí Pracovnej skupiny pre hodnotenie pre OP Val.

Kvantitatívna časť výberu externého hodnotiteľa bude pozostávať:

- **veľkosť vzorky** – nakoľko predpokladáme, že veľkosť vzorky, na základe ktorej sa uskutočňuje analýza vie poskytnúť vernejší obraz sledovanom jave. Veľkosť vzorky by mala byť priamoúmerná s kvalitou a výpovednou silou hodnotenia. Pre tento parameter sa bude uplatňovať maximalizačné kritérium;
- **návrh ceny** s DPH a bez DPH. Pre tento parameter sa bude uplatňovať maximalizačné kritérium;
- **referencie** externého hodnotiteľa – počet vykonaných hodnotení za uplynulé obdobie v danej oblasti, s danou metodológiou.
 - *Vedúci tímu* bude vyvážený veľkosťou hodnotiaceho tímu za vykonané hodnotenie, ktoré je predmetom referencie. Váha bude počet sekundárnych hodnotiteľov v tíme, ktoré je predmetom referencie.
 - *Sekundárny hodnotiteľ*, bude vyvážený rovnako počtom osôb v hodnotiteľskom tíme. Váhou bude $1 / \text{počet osôb v hodnotiteľskom tíme}$, ktoré je predmetom referencie.

Dialóg a spätná väzba

- Hodnotenie sa realizuje participatívne, hodnotiteľ vedie dialóg s kompetentnými osobami a manažérmi; medzi partnermi funguje spätná väzba, ktorá v konečnom dôsledku skvalitní hodnotenie.

Adekvátne informácie

- Existuje systém monitorovania a údajov a je prístupný subjektom, ktoré program administrujú a riadia, ale aj partnerom.

Manažment

- Hodnotiaci tím je profesionálne riadený a má vytvorené primerané podmienky na realizáciu hodnotenia.

Odovzdanie subjektom, ktoré prijímajú rozhodnutia

- Hodnotiace správy sú predkladané zodpovedným kompetentným osobám, aby sa z nich poučili a vykonávateľom rozhodnutí, ktorí by mali na navrhované opatrenia reagovať.

Šírenie informácií zúčastneným stranám

- Výsledky hodnotení sú predkladané všetkým zúčastneným stranám aby umožnili ich odborný rast.

b) Požiadavky na kvalitu hodnotiacej správy

Pokrytie potrieb

- Hodnotiaca správa obsahuje relevantné a spoľahlivé informácie a korešponduje so zadávacími podmienkami.

Relevantné náležitosti

- Správa obsahuje zdôvodnenie, výstupy, výsledky, dopady, súlad s inými stratégiami a neočakávané efekty, ktoré sú dostatočne preštudované v závislosti od rozsahu hodnotenia a hodnotiacich otázok.

Otvorený proces

- Zainteresované strany sú zapojené do pripomienkovania návrhu hodnotenia a do diskusie k záverom, aby bolo možné zohľadniť ich názory.

Obhájitelný návrh

- Návrh hodnotenia je vhodný a adekvátny na formulovanie potrebných záverov a zodpovedanie hlavných hodnotiacich otázok.

Spoľahlivé údaje

- Zhromaždené a vyselektované primárne a sekundárne údaje sú vhodné, spoľahlivé a vecne príslušné vzhľadom na ich očakávané využitie.

Vhodná analýza

- Kvantitatívne a kvalitatívne údaje boli analyzované v súlade s existujúcimi zvyklosťami a takým spôsobom, aby bolo možné správne zodpovedať na otázky hodnotenia.

Výsledky

- Výsledky sú logické a podložené analýzou údajov a vhodnou interpretáciou hypotéz.

Objektívne závery

- Závery sú opodstatnené a neskreslené.

Samotná správa

- Správa popisuje kontext a ciele ako aj organizáciu a výsledky Operačného programu tak, že poskytnuté sú ľahko zrozumiteľné. Správa obsahuje

zrozumiteľné zhrnutie výsledkov hodnotenia, ktoré sa v súlade so zásadami dobrej praxe zverejňuje s cieľom umožniť výmenu skúseností medzi členskými štátmi.

Užitočné odporúčania

- Správa obsahuje dostatočne podrobné odporúčania určené hlavne subjektom, ktoré prijímajú rozhodnutia a zúčastneným stranám.

2.6 POUŽITIE A ZVEREJNENIE HODNOTENÍ

2.6.1 Využitie výsledkov hodnotení

Plánované hodnotenia, uvedené v prílohe č. 3 Plánu hodnotenia OP Val, sú kritickým nástrojom programovej politiky, z tohto dôvodu sa budú priamo podieľať na jej formovaní a periodickom zhodnotení. Viacúčelové zameranie hodnotení zohľadňuje potreby RO/SO ako primárnych užívateľov výsledkov hodnotení a má za cieľ posúdiť:

- vhodnosť programového nastavenia a efektivity jeho intervencií v priebehu programového obdobia 2014 - 2020 (hodnotenia č. 3, 4, 6, 12, 13, 14, 16, 18),
- nastavenia administratívnych procesov (hodnotenie č. 5),
- východiskový a cieľový stav (hodnotenia č. 1, 17),
- prínos jednotlivých veľkých projektov OP (hodnotenia č. 2, 7, 8, 9, 10, 11, 15).

Pre zaistenie transparentného a objektívneho hodnotiaceho procesu budú plánované interné hodnotenia vykonávať **interné kapacity MŠVVaŠ SR/MH SR**, ktoré priamo neparticipujú na samotnej implementácii OP Val alebo nezávislí externí hodnotitelia vybraní na základe verejného obstarávania a spĺňajúci predpoklady určené v zadávacích podmienkach verejného obstarávania⁶.

Hodnotiteľ (interný, externý), poverený realizáciou príslušného hodnotenia⁷, dodá RO a SO požadované výstupy hodnotenia a súbor odporúčaní zhrnuté v hodnotiacej správe z vykonaného hodnotenia, ktoré majú viesť k zlepšeniu realizácie intervencií OP Val vrátane výsledkov a celkovej výkonnosti OP Val. RO a SO povinne vypracujú v rámci svojich kompetencií **odpočet záverov, odporúčaní a zistení** v rámci konkrétnej finálnej hodnotiacej správy. Tento odpočet by mal obsahovať:

- **vyjadrenie** sa k záveru, odporúčaniu a zisteniu vo forme akceptovania, čiastočného akceptovania, či neakceptovania záveru, odporúčania a zistenia;
- **zdôvodnenie** vyjadrenia, povinne v prípade neakceptovania záveru, odporúčaní, či zistenia;

⁶ Str. 19, kapitola 2.1 Procesy v rámci hodnotenia, Plán hodnotení Operačného programu Výskum a inovácie na programové obdobie 2014 - 2020

⁷ Relevancia subjektu realizujúceho hodnotenie bude vychádzať v prípade interného hodnotenia z organizačnej štruktúry RO/SO a v prípade externého hodnotenia bude tento subjekt určený verejným obstarávaním.

- **spôsob realizácie konkrétnych aktivít a opatrení** vyplývajúcich zo záverečnej správy hodnotenia odporúčaní hodnotiacej správy s ich prípadnou zmenou,
- **termín plnenia** konkrétnych zvolených aktivít a opatrení,
- **zodpovedné útvary** za jednotlivé aktivity a opatrenia.

Príprava opatrení je koordinovaná s Pracovnou skupinou pre hodnotenie OP Val a v prípade potreby aj s ďalšími relevantnými partnermi v rámci medzisektorovej, medzirezortnej alebo inštitucionálnej spolupráce (najmä s akademickým sektorom).

Plánované hodnotenia OP Val sú úzko prepojené s politikou výskumu, vývoja a inovácií SR a preto môžu byť výstupy hodnotení zahrnuté do rozhodovacieho procesu pre jej strategické plánovanie. Hlavnými adresátmi výsledkov hodnotení na národnej úrovni sú tie zložky systému, ktoré zabezpečujú inštitucionálne riadenie implementácie RIS3⁸ (podkapitola 1.3.6 RIS3). Výskumná agentúra a Technologická agentúra posúdia relevantnosť evaluačných výsledkov a v prípade pozitívnej väzby na ciele RIS3 ich zapracujú do odporúčaní pre vládu SR, ktoré predkladá Rada vlády SR pre vedu, techniku a inovácie. Môžu tak byť zapojené do definovania a formovania výskumnej a inovačnej politiky SR.

Členovia MV OP Val, zastupujúci verejnú a súkromnú oblasť výskumu, vývoja a inovácií budú mať výsledky hodnotení k dispozícii a na ich základe budú môcť prispôbovať svoju činnosť v rámci MV OP Val. Výsledky z hodnotení OP Val budú tvoriť podklad pre ďalšie hodnotenia realizované na úrovni CKO, vrátane úpravy Partnerskej dohody SR. Na európskej úrovni bude môcť EK výsledky realizovaných hodnotení využiť na spätnú kontrolu, či nastavenia OP Val a jeho projektov fungujú správne a posúdiť, či navrhované stratégie pre nápravu identifikovaných nedostatkov vyplývajúce z odporúčaní jednotlivých hodnotení sú dostatočné a plnia účel. EK môže na výsledky relevantných hodnotení prihliadať pri tvorbe analýz a svojich politík.

2.6.2 Zdieľanie a rozširovanie výsledkov hodnotení

Hlavným zámerom evaluačnej komunikácie OP Val je sprostredkovať poznatky a ponaučenia z hodnotení všetkým zúčastneným stranám a užívateľom dôveryhodným a zrozumiteľným spôsobom. Rozširovanie informácií týkajúcich sa relevantného hodnotenia sa bude riadiť princípom otvorenosti (ako kontroly transparentného nakladania s verejnými zdrojmi, z ktorých sú plánované hodnotenia financované), všetci partneri a cieľové skupiny budú mať k dispozícii všetky detaily o vykonanom hodnotení. Avšak rôzne preferencie a záujmy potenciálnych adresátov a teda i rôzne ciele súvisiace so šírením výsledkov hodnotení pre tak rôznorodú skupinu môžu definovať prístup, ktorý RO a SO zaujmú pri zverejňovaní výsledkov hodnotení a môžu ovplyvniť nielen načasovanie, formát či typ sprostredkovaných informácií, ale tiež výber primeraného komunikačného prostriedku.

Výsledky z hodnotení sú zdieľané a šírené najmä prostredníctvom predpísaných spôsobov komunikácie, v prípade RO a SO tieto zahŕňajú formálne správy. Všeobecne majú správy informovať o realizovanom hodnotení a identifikovať nálezy a ponaučenia, ktoré sú kritické pre ďalšie riadenie a implementáciu OP, no vzhľadom na svoju funkciu budú vyzdvihovať pre ne podstatné aspekty.

Hodnotiaca správa

Z každého realizovaného hodnotenia RO a SO zostavia finálnu Hodnotiacu správu, ktorej jadro bude tvoriť hodnotiaca správa dodaná hodnotiteľom. Jej presná štruktúra bude závisieť od typu vykonaného hodnotenia, no určitá skupina prvkov, s ktorými bude hodnotiteľ oboznámený už v zadávacích podmienkach hodnotenia, bude spoločná pre všetky hodnotiace správy:

- zhrnutie (kľúčové nálezy hodnotenia)
- východiská, ciele a metódy hodnotenia (teoretický rámec, ciele a hodnotiace otázky, náčrt očakávaných výsledkov, aplikované metódy hodnotenia, pôvod a zdroje dát pre vlastnú a porovnávaciu analýzu)
- zodpovednosť subjektov zapojených do hodnotenia (vrátane zadávacích podmienok a rozpočtu hodnotenia)
- kvantitatívna/kvalitatívna analýza (priebeh a implementácia hodnotenia)
- výsledky a závery hodnotenia (prezentácia nálezov, zhodnotenie interných/externých faktorov, efektivity intervencií)
- odporúčania hodnotiteľa
- návrh opatrení zadávateľa hodnotenia (pre jednotlivé odporúčania)
- zoznamy, prílohy (dotazníky atď.)

RO a SO budú dbať na kvalitné a odborné vypracovanie hodnotiacej správy, aby výstižne poskytovala všetky požadované informácie, vyjadrené najmä v nestrannom a konštruktívnom štýle. Hodnotiacu správu následne predložia partnerom z EK (prostredníctvom systému SFC2014) a CKO do jedného mesiaca od ukončenia procesu hodnotenia⁹.

Súhrnná správa o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení OP

Každoročne, v termíne do 31. marca, RO a SO vypracujú a partnerom predložia (CKO, EK) Súhrnnú správu o aktivitách hodnotenia a výsledkoch hodnotení (ďalej aj „Súhrnná správa“). V Súhrnnej správe budú uvedené stručné informácie o aktivitách OP Val týkajúcich sa hodnotení vykonaných za predchádzajúci kalendárny rok, no hlavne partnerom poskytnú prehľad o odpočte implementácie jednotlivých odporúčaní, ako aj aktualizovaný a detailnejší prehľad plánovaných hodnotení na aktuálny kalendárny rok.

Výročné a záverečné správy o vykonávaní OP

⁹ Systém riadenia EŠIF. Programové obdobie 2014 – 2020 (2014), 4.2.3 Úlohy riadiaceho orgánu/gestorov horizontálnych princípov v oblasti hodnotenia, bod 20.

Na rozdiel od vyššie zmienených správ výročné a záverečné správy o vykonávaní OP nebudú podrobne popisovať hodnotenia, ale zhrnú hlavné zistenia a výsledky dovtedy uskutočnených hodnotení. Výročné správy predkladané v rokoch 2017 a 2019 navyše kriticky zhodnotia pokrok pri plnení opatrení prijatých vzhľadom na realizované hodnotenia a tak umožnia partnerom (CKO, EK) sledovať úspechy a prínos OP a jeho projektov.

RO predkladá Výročné a záverečné správy, členom MV, CKO a EK v termínoch, ktoré vyplývajú zo všeobecného nariadenia a vo forme stanovenej Systémom riadenia EŠIF na pripomienkovanie a po ich schválení MV sú predkladané.

Okrem toho, výsledky z hodnotení môžu byť zdrojom pre iné správy, napr. Správu o stave implementácie EŠIF (výkonnostný rámec).

Včasnú rozšírenie výsledkov hodnotení všetkým zúčastneným stranám zabezpečí, aby odporúčania z hodnotení boli riadne implementované. Hodnotiace správy, resp. ich výsledky a navrhované intervencie, budú prezentované a prerokované na MV v rámci hodnotenia pokroku v implementácii Plánu hodnotení OP Val na programové obdobie 2014-2020, a to minimálne na ročnej periodicite. Všetky zistenia z hodnotení, vrátane odporúčaní navrhnutými hodnotiteľmi a odpočtov ich plnenia, budú dostupné v centrálnej databáze vykonaných hodnotení¹⁰ pre všetkých potenciálnych domácich i zahraničných užívateľov.

Spôsob komunikácie výsledkov hodnotení môže v niektorých prípadoch nadobudnúť inú podobu, najmä, ak bude adresátom širšia verejnosť, pre ktorú technický jazyk formálnych správ nemusí predstavovať atraktívny komunikačný prostriedok. RO a SO v súčasnosti nedisponujú stratégiou šírenia informácií o výsledkoch hodnotení, ale Komunikačná stratégia OP Val nevyklučuje zapojenie alternatívnych spôsobov prezentácie a propagácie. Výsledky potenciálne zaujímavých hodnotení (napr. hodnotenie č. 1, 3, 4, 17) by mohli byť tak spopularizované a verejnosti prezentované na konferenciách, seminároch, v elektronických či printových médiách, ktorými by sa vyzdvihol prínos OP Val pre výskum, vývoj a inovácie na Slovensku.

Všetky uskutočnené hodnotenia budú prístupné partnerom i verejnosti na webovom sídle OP Val, v slovenskom a prípadne i anglickom jazyku. Z formálnych správ budú v anglickom preklade prístupné i Súhrnné správy.

Systematický prístup v rámci používania výsledkov hodnotení

RO/SO pre OP Val kladie dôraz na účelnosť plánovaných a realizovaných hodnotení vzhľadom k potrebe uplatňovania výkonnostne orientovaného prístupu a neustálom zlepšovaní v zmysle snahy uplatňovať prístup Total Quality Management. V rámci výkonu hodnotenia OP Val sa bude stavať na aktuálnych potrebách v zmysle

¹⁰ Centrálna databáza nebola veľmi špecifikovaná, hovorí však o nej Systém riadenia EŠIF, 4.2.3 bod 22.

tematickej orientácie vykonávaných hodnotení a aktuálnosti tak, aby bolo možné uskutočniť kroky pre zefektívnenie implementácie a dosiahnutia stanovených cieľov v rámci stratégie OP Val.

OP Val je nástupnícky program Operačného programu Výskum a vývoj a Operačného programu Konkurencie schopnosť a hospodársky rast implementovaných v programovom období 2007-2013. Je na mieste kriticky priznať, že oba uvedené programy boli implementované s nedostatočným dôrazom na hodnotenie o čom svedčí najmä početnosť uskutočnených hodnotení. V zmysle uvedeného RO pre OP Val plánuje zo všetkých hodnotiacich správ vypracovať prehľad záverov, odporúčaní a výsledkov hodnotiacich správ, ku ktorým relevantné inštitúcie a útvary príjmu stanovisko o prijatí, neprijatí navrhovaných opatrení k zefektívneniu procesov, či porozumení časti hodnotiacej správy, ktorá sa dotýka oblasti ich pôsobenia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti RO pre OP Val rozlišuje nasledovné úrovne systematického využitia zistení a odporúčaní hodnotení:

- I. **Strategické hodnotenia** – sú vykonávané v priebehu implementácie OP Val a na konci programového obdobia, majú byť zamerané najmä na identifikáciu pokroku OP Val v rámci napĺňania cieľov OP v zmysle stratégie OP Val. Menovite budú hodnotené jednotlivé špecifické ciele OP a investičné priority.

Úroveň strategického hodnotenia	Zhodnotenie príspevku k dokumentu
EÚ	Stratégia Európa 2020
SR	Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020
	Horizontálne princípy
OP Val	Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky
	tematické ciele
	špecifické ciele

V závislosti od vyššie uvedených úrovní hodnotenia je možné rozlíšiť aj prijímateľov, či užívateľov záverov vyplývajúcich z uskutočnených hodnotení, napríklad RO/SO pre OP Val, EK, CKO, koordinátori HP a pod.

- II. **Tematické hodnotenia** – sú zamerané na zhodnotenie oblastí, ktorá tvorí tematický celok OP Val, môžu byť zamerané na jednotlivé výzvy, implementáciu finančných nástrojov, národných projektov, horizontálnych princípov, komunikáciu a informovanosť. Táto skupina hodnotení v sebe zahŕňa aj hodnotenie dopadov, výsledkov realizovaných intervencií. Prijímateľom týchto typov hodnotení sú najmä RO/SO pre OP Val, vecne príslušné sekcie jednotlivých rezortov, členovia monitorovacieho výboru pre OP Val, Európska komisia, prijímateľ v rámci národných projektov a finančných nástrojov.

- III. **Systémové hodnotenia** – by mali byť orientované najmä na samotný proces implementácie OP VaI napr. na administratívnu záťaž, efektívnosť nastaveného monitorovacieho systému. Prijímateľom týchto informácií by mali byť najmä RO/SO pre OP VaI. Systémové hodnotenia boli uskutočňované už v rámci OP VaV a OP KaHR, pričom prispeli k zefektívneniu viacerých procesov, vid. stručnú analýzu predchádzajúceho programového obdobia.
- IV. **Ad-hoc hodnotenia** - budú uskutočňované v prípade identifikácie rizika v rámci implementácie programu, či významnejšieho odklonu od stanovených cieľov počas programového obdobia.

Výsledky, závery a odporúčania vyššie uvedených hodnotení by mali prispieť k prioritizácii krokov k dosiahnutiu cieľov, či revidovaniu cieľov, procesov, definovanie nových typov aktivít OP VaI, identifikácii oblastí, ktoré je potrebné podporiť pre zabezpečenie strategického prístupu implementácie OP v zmysle výsledkovej orientácie.

RO/SO pre OP VaI rozlišuje medzi jednotlivými druhmi hodnotení a na základe samotného charakteru hodnotení rozoznáva aj očakávané výstupy, ich využitie a časový rámec realizácie

Oblasť hodnotenia	Použitie záverov, výsledkov a odporúčaní uskutočneného hodnotenia	Časový rámec realizácie
Operačný program	výsledky, závery hodnotení by mali mať za následok nastavenie cieľov, aktivít OP, finančných alokácií, výkonnostného rámca, monitorovacieho systému atď.	v polovici programového obdobia, v závere programového obdobia, ad-hoc
Dopytovo-orientované projekty	voľba typu výzvy, určenie alokácie pre jednotlivé typy aktivít, hodnotiace a výberové kritériá, voľba typov aktivít, monitorovanie	v priebehu realizácie programu
Národné projekty	zmena projektu v rámci: typov aktivít, v spôsobe realizácie aktivít, cieleňosti intervencií	v polovici realizácie národného programu, t.j. približne v polovici programového obdobia obligatórne a koncom programového obdobia fakultatívne
Príspevok operačného programu k jednotlivým horizontálnym princípom	zmeny v stratégii horizontálneho princípu, zintenzívnenie verejného dialógu v rámci horizontálneho princípu	ku koncu implementácie OP VaI
Komunikácia a informovanosť	alokácie pre jednotlivé nástroje komunikačného mixu stratégie komunikácie a informovanosti OP, voľba typu správy, cieleňosť komunikovanej správy	v troch vlnách informačných kampaní na začiatku, v prostriedku programového obdobia a na konci
Finančné nástroje	zmena príspevku OP VaI k implementácii finančných nástrojov Slovenského investičného holdingu a Slovak Business Agency, zmena produktového portfólia, zmena finančnej páky jednotlivých produktov, cieleňosť intervencií, komunikačná stratégia atď.	v priebehu realizácie a ku koncu programového obdobia

2.7 ROZPOČET HODNOTENÍ

Predbežný rozpočet pre každé hodnotenie bude súvisieť s vybranými metódami, predpokladanými kapacitami a dobou trvania zmluvy a zahŕňa náklady na hodnotenie, zber údajov, školenia atď.. Trvanie a načasovanie hodnotení bude súvisieť s účelom, rozsahom a metódami, napr. hodnotenia vplyvu možno vykonávať iba s určitým časovým odstupom po ukončení intervencií. Metódy hodnotenia môžu byť stanovené len širšie, t.j. stanoví sa napr. len použitie evaluácie založenej na teórii (theory based evaluation), alebo hodnotenie čistých dopadov (counterfactual impact evaluation), príp. požiadavky zadávateľa na použitie konkrétnych nástrojov (dotazníkové prieskumy, prípadové štúdie). Detailnejšia špecifikácia konkrétnych hodnotiacich nástrojov musí byť súčasťou predkladanej ponuky a jej kvalita je určujúca pri hodnotení ponúk.

Na základe uvedeného boli odhadnuté rozpočty a časový rámec jednotlivých hodnotení, ktorý je detailnejšie a tematicky rozpracovaný v kapitole 3 Doplniť odkaz na kapitolu 3 Indikatívny zoznam hodnotení OP Val na programové obdobie 2014-2020.

Vedľa textu je graficky znázornený trend finančnej implementácie (kontrahovania) pripravovaných hodnotení OP Val v rámci programového obdobia 2014-2020.

Všetky predpokladané sumy hodnotení boli odhadnuté na základe kvalifikovaného odhadu

manažérov pre hodnotenie, ktorí mali skúsenosti s verejným obstarávaním hodnotení v rámci rôznych operačných programov programového obdobia 2007-2013. Uvedená tabuľka zahŕňa aj finančné prostriedky na hodnotenia, ktoré budú realizované a financované zo zdrojov v rámci národných projektov.

Celkovo sa plánuje realizovať 18 hodnotení v celkovej hodnote 900 000 Eur. Realizácia hodnotení bude financovaná zo zdrojov alokovaných na prioritnú os 5 Technická pomoc OP Val.

2.8 Zdroje údajov

Zdroje údajov je možné rozdeliť viacerými spôsobmi, pre účely tohto plánu hodnotenia sa pristúpilo k rozdeleniu zdrojov podľa:

- typu metódy, pre ktorú sú určené;
- a podľa miesta, kde sú tieto údaje zozbierané.

Hodnotenia, ktoré predpokladá RO/SO pre OP Val uskutočniť, by mali využiť kvalitatívne a kvantitatívne metódy, podľa sú rozdelené aj zdroje údajov pre jednotlivé druhy hodnotení.

2.8.1 Rozdelenie zdrojov údajov z pohľadu využitia pre metódy hodnotenia

1) Zdroje údajov pre kvalitatívne metódy hodnotenia

- **riadiaca dokumentácia** – ide najmä o verejnú/internú riadiacu a implementačnú dokumentáciu (Systém riadenia EŠIF, Programový dokument OP Val, Programový manuál, Interný manuál procedúr pre RO/SO OP Val, metodické pokyny RO, metodické pokyny CKO, Systém finančného riadenia EŠIF, atď).
- **individuálne kvalitatívne údaje** – sú najmä údaje, ktoré sú uvedené v rámci žiadostí o nenávratný príspevok, či monitorovacích správy v textovej časti kvalitatívneho posunu realizácie projektu, alebo kvalitatívnych efektov realizovaného projektu.
- **údaje z prieskumov** – záznamy z uskutočnenej metódy delpy, panelu expertov, dotazníkových prieskumov, rozhovorov atď.

2) Zdroje údajov pre kvantitatívne metódy hodnotenia

Kvantitatívne analýzy budú by mali byť významnejšie použité najmä v rámci hodnotení na intervencie, ktorých gestorom je Ministerstvo hospodárstva SR nakoľko ich cieľovou skupinou sú najmä podnikateľské subjekty, či osoby, ktoré aspirujú na to stať sa podnikateľskými subjektmi. Podnikateľské subjekty vo všeobecnosti generujú veľké množstvo údajov, či informácií o výkonnosti podnikateľských aktivít v rámci svojho interného účtovného systému. Preto v rámci týchto intervencií existuje značný priestor pre vybudovanie zdrojov kvalitných údajov, ktoré by odrážali ekonomickú a finančnú kondíciu podnikateľského subjektu vplyvom intervencie. Ďalej bude možné uskutočniť pre-post evaluačné dizajny nakoľko podnikatelia generovali rovnaké údaje pred a po uskutočnení intervencie.

Medzi konkrétne zdroje údajov patria:

- **merateľné ukazovatele** (sú najmä číselné údaje, ktoré identifikujú najmä príspevok ku konkrétnemu výstupu definovaného v rámci špecifického cieľa),
- **iné údaje** (sú podrobné individuálne údaje o produktoch a službách, ktoré získal prijímateľ, či subjekt z cieľových skupín v rámci realizácie schválených aktivít projektu, alebo výsledkový údaj, ktorý predstavuje efekt, či zmenu u prijímateľa. Napr. výstup – firma, ktorá je start-up – na základe tohto „iného údaju“ bude možné zostrojiť kategorizovanú premennú informujúcu o kvalite subjektu, ktorý dostal podporu. Výsledok – Tržby – ide o tržby z bežnej činnosti, údaj získaný z databázy Finančnej správy SR, na základe tohto údaju bude možné pozorovať efekt v rámci príjmovej bilancie podniku, ktorý inovoval svoje produkty v rámci podporovaných aktivít.
- **individuálne údaje** o účastníkoch projektu (rodné číslo, identifikačné číslo organizácie apod.),
- **štatistické indikátory** (napr. vývoj priamych zahraničných investícií, HDP na obyvateľa apod.)
- **údaje z dotazníkov** – číselné, alebo kategorické (ordinálne, dichotomické)

2.8.2 Rozdelenie zdrojov údajov z pohľadu miesta zberu

Interné:

- Monitorovacie správy národných projektov a doplňujúce údaje z ich implementácie,
- Monitorovacie správy a doplňujúce údaje z implementácie finančných nástrojov SZRB a SBA (definované v zmluve o financovaní a jej prílohách),
- Monitorovacie správy DOP,
- Interné prieskumy OP Val
- Žiadosti o nenávratný finančný príspevok

Externé:

- Finančná správa SR (použiteľné aj pre porovnávajúcu/kontrolnú skupinu kauzálnej otázky zameranej na konkurencieschopnosť),
- Sociálna poisťovňa (použiteľné aj pre porovnávajúcu/kontrolnú skupinu konkurencieschopnosť SZČO, či príspevok k zníženiu miery nezamestnanosti),
- Štatistický úrad SR,
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny SR (použiteľné aj pre porovnávajúcu/kontrolnú skupinu kauzálnej otázky zameranej na zníženie miery nezamestnanosti),
- Údaje z kvalitatívnych prieskumov

RO/SO pre OP Val aspiruje odhadovať čistý dopad prostredníctvom rigorózneho a progresívneho hodnotiaceho kauzálneho dizajnu, tzv. kontrafaktuálnym hodnotením dopadu (counterfactual impact evaluation - CIE). Jeho použitím je

možné odpovedať na základnú kontrafaktuálnu otázku, ako by sa vyvíjala situácia v danom ohľade bez existencie intervencie OP Val? Základnou identifikovanou bariérou uskutočniteľnosti takéhoto metodologického prístupu je existencia relevantných údajov. RO/SO pre OP Val plánuje zabezpečiť monitorovacie údaje z vyššie zmienených externých zdrojov jednotne za prijímateľov ako aj subjekty v rámci kontrolnej skupiny pozostávajúcej z osôb, ktoré nežiadali o intervenciu, alebo žiadali a boli nepodporení. Identifikačné údaje poskytnú východiskovú pozíciu pre kvazi-experimentálny dizajn a equivalentnú východiskovú základňu pre pre-post hodnotiace prístupy založené na porovnávaní situácie pred a po uskutočnení intervencie.

Podrobnejšie o klasifikácii zbieraných údajov a merateľných ukazovateľov pojednáva Systém monitorovania a hodnotenia operačného programu Výskum a inovácie.

2.9 Metódy hodnotení

2.9.1 Hodnotenie dopadov prostredníctvom kvázi-experimentálneho dizajnu

Difference-in-Differences

Metóda Difference-in-Differences využíva časové rady údajov na určenie kontrafaktuálnej situácie. Pre jej použitie je potrebné zozbierať požadované údaje pre podporenú skupinu (prijímatelia podpory NFP) a nepodporenú skupinu (podniky, ktoré nie sú prijímateľmi podpory NFP). Tieto údaje musia byť dostupné nielen pre obdobie počas implementácie intervencie, ale aj pre obdobie pred a po realizácii intervencie. Priemerný účinok podpory sa pre podporených prijímateľov určí pomocou porovnania podporenej a porovnávacej skupiny (žadatelia, ktorí nezískali podporu a podniky, ktoré podporu nežiadali) po určitom čase od ukončenia realizácie intervencie oproti výsledkom, ktoré podniky v jednotlivých skupinách dosahovali pred začiatkom intervencie. Metóda Difference-in-Differences berie na vedomie prítomnosť nepozorovateľnej heterogenity pri selekcii do programu, čo zaručuje odhad skutočného priemerného účinku podpory pre podporenú skupinu v prípade v čase konštantného výberového skreslenia (tzn. výberové skreslenie je rovnaké v čase pred aj po intervencii a teda neovplyvní výsledný priemerný účinok). Na výpočet rozdielov sa využívajú časové rady údajov rovnakých jednotiek počas určitého obdobia.

Propensity score matching

Metóda Propensity score matching je založená na štatistickej porovnávacej skupiny, ktorá je vytvorená na základe pravdepodobnosti účasti na podpore (hodnoty propensity score) za využitia pozorovateľných charakteristík jednotiek populácie. Podniky (žadatelia, jednotky) z podporenej skupiny sú následne spárované s podnikmi (žadateľmi jednotkami) z nepodporenej skupiny na základe hodnôt

propensity score. Priemerný účinok podpory sa následne vypočíta ako priemer rozdielov vo výsledkoch naprieč týmito dvomi skupinami.

Regression discontinuity design

Metóda regression discontinuity design má viacero prvkov náhodného experimentu a môže byť použitá v prípadoch, kedy náhodný výber do podporenej a nepodporenej skupiny, nie je možný. Ide o populárnu kvázi-experimentálnu metódu, ktorá je založená na poznaní presných pravidiel, na základe ktorých je stanovená oprávnenosť zúčastniť sa intervencie.

V súlade s touto metódou je zaradenie uchádzačov do oprávnenej skupiny založené výlučne na pozorovateľných pred-intervenčných premenných a pravdepodobnosť podpory sa nespojito mení ako funkcia týchto premenných. Pre objasnenie tejto myšlienky môžeme uviesť príklad, v ktorom je skupina žiadateľov o podporu rozdelená do dvoch skupín podľa hodnoty zvolenej premennej v pred-intervenčnom období (napr. vek, výška mzdy, počet bodov z odborného hodnotenia). Žiadatelia o príspevok z NFP nachádzajúci sa nad určitou hranicou sú vystavení intervencii, zatiaľ čo žiadatelia o príspevok z NFP nachádzajúci sa pod touto hranicou sú zamietnutí (Battisin a Rettore, 2008).

Instrumental variables

Metóda *Instrumental variables* sa priamo zaoberá selekciou do programu na základe nepozorovateľných charakteristík. Priemerný účinok podpory pre podporenú skupinu sa dá určiť, ak je možné identifikovať premennú (inštrument), ktorá ovplyvňuje selekciu do programu, ale nemá priamu súvislosť so sledovaným výsledkom (výsledkom záujmu) alebo nepozorovanými premennými, ktoré ho určujú. Inštrument je zdrojom exogénnej variácie, ktorý sa používa s cieľom aproximácie náhodného experimentu (Blundell a Costa Dias, 2008). Výber inštrumentu je fundamentálnym krokom aplikácie tejto metódy preto by mal byť dôkladne zvolený a odôvodniteľný ekonomickou intuíciou a teóriou. (Loi a Rodrigues, 2012).

2.9.2 Hodnotenie dopadov prostredníctvom neexperimentálneho dizajnu

Hodnotenie dopadov založené na teórii (Theory based impact evaluation)

Táto teória vyjadruje intervenčnú logiku politiky. Ide o jednotlivé opatrenia, vďaka ktorým sa prerozdeľujú finančné prostriedky z OP s cieľom naplniť ciele OP, ktoré prispievajú k zlepšeniu súčasnej situácie v určitej oblasti. Úspešnosť týchto opatrení závisí na efektívnosti politiky, faktoroch, ktoré ju ovplyvňujú, ako aj na samotnom prostredí, v ktorom sa politika aplikuje. Hodnotenie sa vykonáva z konceptuálneho hľadiska a empirického hľadiska. Z konceptuálneho hľadiska formulujú a vymedzujú hodnotenú politiku a jej teóriu, zatiaľ čo z empirického hľadiska sa snažia túto teóriu testovať a preskúmať či, a ako tieto politiky fungujú a či sa im darí dosahovať želané výsledky.

Keďže teórie súvisiace s intervenčnou politikou nebývajú explicitne vyjadrené v oficiálnej dokumentácii, musia byť hodnotiteľmi vyskúmané a artikulované spôsobom, ktorý je následne možné otestovať. Testovanie teórií sa môže vykonať na základe existujúcich alebo nových údajov. Nižšie uvádzame príklady troch v praxi najčastejšie využívaných prístupov:

- Realistické hodnotenie (Realistic evaluation),
- Teória zmeny (Theory of change),
- Analýza prínosov (Contribution analysis).

Teória zmeny (Theory of change)

Táto metóda je špecifická pre plánovanie, hodnotenie, vo vládnom sektore, v podpore spoločenských zmien atď. Je možné ju použiť samostatne, alebo ako súčasť Theory based impact evaluation. Teória zmeny definuje ciele z dlhodobého hľadiska a potom spätne identifikuje potrebné predpoklady na naplnenie týchto cieľov.

Teória zmeny vysvetľuje celý proces tým, že načrtne väzby na iniciatívu na kratšie, stredné a dlhodobé výsledky. Metóda ukazuje každý jeden výsledok ku vzťahu k ostatným výsledkom, vysvetľuje, prečo jeden výsledok je predpokladom vzniku ďalšieho výsledku. Častou chybou pri opise teórie býva, že sa uvádza, že to je metodika len pre plánovanie a vyhodnocovanie. Teória býva často krát kritická a ukazuje iný pohľad na možné dosiahnutie cieľov.

One-shot design

One-shot design sa zaoberá skupinou, ktorá prijala dotáciu z programu a je sledovaná v určitom bode po realizovaní intervencie. Táto metóda dokáže odpovedať na otázky typu: Koľko žien bolo vyškolených? alebo Koľko zúčastnených prijímateľov získalo pracovné miesto počas špecifického obdobia?

Nevýhodou metódy (ako aj väčšiny metód neexperimentálneho dizajnu) je, že neporovnáva realitu s porovnávacou skupinou. Preto by hodnotitelia mali veľmi opatrené voliť závery zo zovšeobecnených výsledkov. Vzniká tu prvok neistoty, že zmena, ktorá nastala je dôsledkom historických zmien, ktoré nemajú súvislosť s intervenciou.

Prípadová štúdia (Case study design)

Prípadová štúdia sa zaraďuje medzi metódy kvalitatívneho výskumu. Metóda najčastejšie analyzuje jednotlivca, skupinu alebo udalosť, pričom jej cieľom je hlbšie pochopenie situácií, ktoré majú vplyv na rozhodovanie účastníkov projektu. Hodnotiteľovi môže ponúknuť obraz, odpovede, prečo niektoré aspekty nefungujú, prípadne prečo niektoré aspekty vyskytujúce sa počas realizácie projektu sa

správajú tak ako sa správajú. Tento obraz je veľmi nápomocný hlavne v prípadoch, kedy hodnotitelia nemajú k dispozícii dostatok dát, na základe ktorých by mohli vykonať konečné závery.

2.9.3 Metódy pre celkové hodnotenie programu

Táto kapitola sa venuje vybraným metódam a technikám, ktoré sa používajú v rôznych evaluačných kontextoch. Ide o nasledovné metódy a techniky:

Kvalitatívne

- Štúdium dokumentov, tzv. desk search
- Rozhovor,
- Focus group,
- Prípadová štúdia,
- Panel expertov,
- Dotazníkový prieskum,
- Delphi metóda,
- Logický rámec,

Kvantitatívne

- Analýza vstupov a výstupov,
- Regresná analýza,
- Analýza nákladov a výnosov (Cost-benefit analysis – CBA)
- Benchmarking
- Analýza časových radov (trendov)

Štúdium dokumentov, tzv. desk search

Štúdium dokumentov je veľmi efektívna metóda a môže byť vykonávaná v počiatkovej fáze výskumu trhu, pretože je pomerne rýchla a lacná. Väčšina základných informácií, ktoré sú ľahko zistiteľné, môžu byť použité ako meradlo pre hodnotiaci proces. Štúdium dokumentov rozdeľujeme na dva základné typy:

- Interné štúdium dokumentov,
- Externé štúdium dokumentov.

Interné štúdium dokumentov možno považovať za východisko hodnotenia pre akúkoľvek organizáciu. Veľa informácií je generovaných interne v rámci organizácie počas procesu implementácie projektu.

Externé štúdium dokumentov zahŕňa zber dát mimo organizácie. Tieto externé informácie môžu pochádzať z:

- Online štúdium dokumentov,
- Informácie (údaje) zverejnené štátnymi úradmi,
- Zákaznícky štúdium dokumentov.

Rozhovor (Interview)

Táto metóda sa využíva ak je potrebné zistiť špecifické informácie, ktoré nie je možné zistiť pomocou dotazníka. Pomocou rozhovoru hodnotitelia získajú komplexnejší prehľad o sledovanej problematike. Rozhovor sa rozlišuje na tri druhy:

- voľný,
- semištrukturovaný,
- štrukturovaný.

Pri hodnotení socio-ekonomického rozvoja sa vo väčšine prípadov používa semištrukturovaný typ rozhovoru.

Pri rozhovore je veľmi dôležité vybrať štruktúru a veľkosť vzorky respondentov. Táto vzorka býva až desať krát menšia ako pri dotazníkovom prieskume. Vo vzorke musia byť zastúpení zamestnanci na všetkých úrovniach riadenia. Rozhovor by mal prebiehať len medzi hodnotiteľmi a jedným zamestnancom („face to face“).

Focus group

Focus group je podobná metóda ako rozhovor s tým rozdielom, že rozhovoru sa naraz účastní viacej zamestnancov (optimálne 6-8) a diskutujú spolu o vopred pripravených témach. Hodnotiteľ v tomto prípade hrá úlohu moderátora a podľa potreby usmerňuje debatu, aby sa dozvedel čo možno najviac informácií. Rozhovor prostredníctvom focus group trvá o niečo dlhšie ako klasický rozhovor (interview), ale na druhej strane dokáže odhaliť aj sociálne zázemie v podniku.

Prípadová štúdia (Case study)

Prípadová štúdia je použiteľná v prípade hodnotenia neexperimentálneho dizajnu, ale aj ako metóda pre celkovú evaluáciu programu.

Táto metóda sa odporúča, ak hodnotitelia musia pracovať s nedostatkom dát, na analýzu komplexných procesov a ich dopadov. Pri zbere dát pre túto metódu sa využívajú ako kvantitatívne tak kvalitatívne metódy. Výsledné zistenia prípadovej štúdie sú písané ako príbeh. Výsledky môžu byť použité okrem evaluácie aj pri šírení nových postupov. Zistenia sa nedajú generalizovať a ich výber závisí od dostupnosti dát, od účelu a rozsahu. Prípadové štúdie dokážu odpovedať na otázky typu napr.: Prečo projekt nefunguje? Ako sú riešené a aký vplyv na projekt majú extrémne prípady?

Analýza vstupov a výstupov (Input-ouput analysis)

Input-ouput analýza sa využíva na vyjadrenie vzťahov v hospodárstve medzi jednotlivými odvetvami, sleduje okamžitú a konečnú spotrebu. Táto analýza popisuje predovšetkým ekonomickú aktivitu vo vymedzenom čase. Odhady do budúcnosti dokáže robiť len na strane dopytu.

Nástrojom analýzy je tabuľka, ktorá je rozdelená na vstupy a výstupy (nazýva sa tiež tabuľka vstupov a výstupov), kde sú zobrazené vzťahy medzi ekonomickými zdrojmi a ich spotrebou. Podľa úrovne detailu môžu byť v tabuľke zobrazené len základné odvetvia (ako priemysel, poľnohospodárstvo, služby), alebo môže byť detailnejšie popísaná, napríklad priemysel bude rozpísaný na jednotlivé odvetvia (napr. automobilový strojársky, chemický atď.). Vďaka tomu je táto metóda vhodná na evaluáciu výsledkov jednotlivých priemyselných odvetví.

V evaluáciách slúži predovšetkým na porovnanie situácie s intervenciou a bez intervencie, hodnotí čisté účinky programov. Najviac využívaný model je Beutelov model (z roku 1985), ktorý sa zaoberá zamestnanosťou, HDP, pridanou hodnotou v jednotlivých sektoroch, vývozom a dovozom.

Panel expertov

Panel expertov pozostáva z rôznych nezávislých expertov (6-12 expertov z rôznych odborov). Títo experti spoločne vytvárajú závery o hospodárnosti a účinnosti programu. Podobnou metódou k tejto metóde je metóda DELPHI (ktorá je neskôr v kapitole popísaná).

Panel expertov sú používané pri dosahovaní konsenzuálnych odpovedí na otázky, ktoré sa nedajú zodpovedať inými nástrojmi. Pri malých programoch je možné túto metódu využiť na ex-ante evaluáciu.

Expert sa stretávajú v pravidelných intervaloch, kde prerokúvajú aktuálnu problematiku. Na konci projektu je spísaná správa, kde je vyjadrený spoločný názor (prípadne je vyjadrený názor väčšiny doplnený o názor menšiny).

Logický rámec

Logický rámec hodnotí celkovú súdržnosť projektu, dokáže vyjasniť a štruktúrovať verejnú intervenciu, jej ciele a zámery. Použitie logického rámca vyžaduje kompletnú analýzu súvislostí, cieľov a stratégie intervencie. Dokáže vyjasniť vzájomné vzťahy medzi prostriedkami a závermi intervencie a tiež rôzne vplyvy, ktoré negatívne vplyvajú na projekt a je potrebné proti nim prijímať opatrenia.

Dotazníkový prieskum

Dotazníkovým prieskumom je možné osloviť väčší počet respondentov ako pri rozhovore (interview) alebo focus group. Respondentom sa zväčša v papierovej

podobe alebo telefonicky (osobné stretnutie s hodnotiteľom nie je potrebné) predložia otázky na ktoré majú odpovedať. Odpovede sú následne zovšeobecnené a vytvorí sa jeden záver. Aj pri dotazníkovom prieskume je dôležité určiť správne reprezentatívnu vzorku. Otázky sú prevažne formou uzatvorených otázok (ponúkajú uzavretú škálu odpovedí z ktorých si respondent vyberá), ale môžu byť aj otvorené (respondent sám napíše odpoveď), alebo polootvorené (respondentovi sú pripravené odpovede, ale je umožnené, aby respondent napísal vlastnú odpoveď). Pri polootvorených a otvorených otázkach je potrebné ich navrhnuť tak, aby sa respondenti veľmi nerozpisovali, aby bolo možné následne zovšeobecniť odpovede.

Delphi metóda

V tejto metóde sa stretáva viacero odborníkov z rôznych oblastí a pomocou opakovaných konzultácií prídu k jednotnému záveru. Princíp metódy pozostáva v tom, že účastníci sa nestretávajú osobne, ale konzultujú formou e-mailu alebo pošty a zároveň je zachovaná anonymita účastníkov. Odborníci odpovedajú na otázky v dotazníku, ktoré musia byť jasne a jednoducho zadefinované. Výhodou tejto metódy oproti focus group je, že jednotlivец nie je ovplyvnený skupinovým tlakom alebo charizmatickou osobou.

Táto metóda sa primárne využíva pri identifikácii priorít, analýze vývoja a v prospektívnych technikách (scenároch).

Regresná analýza

Jedná sa o štatistickú techniku, ktorá zisťuje vzťah medzi dvoma alebo viacerými kvantitatívnymi premennými, závislou a nezávislou premenou. Regresná analýza teda určuje veľkosť štatistickej závislosti medzi premennými.

Metóda regresnej analýzy býva najviac používaná v evaluácii pri ex-post analýzách, kedy určuje čistý dopad programu. Táto technika je tiež využívaná pri ex-ante evaluácii alebo pri predvídaní výsledkov intervencie. Pri regresnej analýze sa dáta získavajú dotazníkovým prieskumom alebo z monitorovacieho systému. Na základe dostupných a zozbieraných dát sa počítajú korelačné¹¹ koeficienty a overuje sa platnosť modelu. Model môže byť uplatnený na celú populáciu.

Analýza nákladov a výnosov

Táto analýza je špeciálne určená na hodnotenie projektov, hodnotí čistý ekonomický dopad verejného projektu (daňové reformy, verejné investície, ale dajú sa tiež použiť pri súkromných projektoch). Pomocou metódy analýzy nákladov a výnosov je možné určiť, či projekt je celospoločensky prínosný nie len z hľadiska uskutočniteľnosti, ale aj či sa jedná o najlepšiu alternatívu pre riešenie verejného

¹¹ Korelácia je väzba (závislosť) medzi dvomi alebo viacerými znakmi v štatistickom súbore alebo medzi dvoma alebo viacerými náhodnými veličinami v teórii pravdepodobnosti. Intenzita tejto väzby sa vyjadruje najmä korelačným koeficientom alebo korelačným pomerom.

problému. Výsledok analýzy môže byť kvantifikovaný vďaka tomu, že negatívne aj pozitívne aspekty projektu sú finančne ohodnotené.

Analýza sa pri evaluácii používa najčastejšie vo forme ex-ante, kedy slúži na výber najvhodnejšieho projektu. Metóda môže byť použitá aj formou ex-post analýzy, kedy sa meria ekonomický dopad intervencie.

Benchmarking

Metóda Benchmarking je postavená na výmene informácií medzi organizáciami, ktoré podnikajú v rovnakej alebo veľmi podobnej oblasti. Porovnávajú sa rôzne postupy a výsledné výstupy jednotlivých organizácií oproti postupom a výstupom organizácie, ktorá je považovaná za najlepšiu organizáciu v danej oblasti. Na základe porovnania by jednotlivé organizácie mali zistiť, ktoré postupy je potrebné zlepšiť, aby sa dosiahla vyššia výkonnosť organizácie a tým sa zlepšila aj konkurencieschopnosť na trhu.

Benchmarking rôzne literatúry rozdeľujú na interný a externý. Samotný Benchmarking je rozdelený do štyroch krokov: ako prvý krok je potrebné vybrať správne postupy, ktoré budú predmetom benchmarkingu, v druhom kroku je nutné vybrať partnera, s ktorým sa budú vybrané postupy porovnávať, v treťom kroku sa v partnerskej organizácii pozorujú vybrané postupy a v poslednom kroku sa celá situácia analyzuje a vyhodnocuje.

Analýza časových radov (trendov)

V časových radoch sa zaznamenávajú pohyby skúmanej premennej. Takýto pohyb časovej premennej sa rozdeľuje na štyri druhy: trendový, sezónny, cyklický a náhodný. Pre vytváranie prognóz je potrebné odstrániť tieto vplyvy, aby neprišlo k skresleným výsledkom.

Pri analýze časových radov ide o dekompozíciu časového radu závisle premennej, často sa jedná o celonárodný štatistický ukazovateľ, ktorého posun sa snaží operačný program vyvolať prostredníctvom implementácie svojich intervencií, žiaducim smerom. Dekomponované zložky sa modelujú samostatne a celkový vývoj sa nakoniec vyjadří ako súčet týchto zložiek. Následne sa porovnávajú vypočítané trendy oproti reálne dosiahnutým výsledkom organizácie a rozdiel týchto hodnôt je pridaná hodnota intervencie.

3 ZOZNAM PLÁNOVANÝCH HODNOTENÍ OP VaI NA PO 2014 – 2020

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
1	Hodnotenie výskumno-vývojového a inovačného potenciálu SR	<p>Stanovenie baseline hodnôt, z ktorých bude vychádzať posúdenie konečných výsledkov a dopadov OP VaI v roku 2022, zmapovanie aktuálnej situácie vychádzajúcej z podpory realizovaných operačných programov Výskum a vývoja a Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a to vo vzťahu ku všetkým sektorom (VŠ, SAV, podnikateľský, neziskový), ktoré vykonávajú aktivity v oblasti VVal a boli podporené v programovom období 2007 - 2013. Hodnotený bude aj prínos OP VaV a OP KaHR k rastu VVal potenciálu a rastu HDP v SR.</p> <p>Cielom hodnotenia je zároveň poskytnutie potrebnej dátovej základne pre ďalší rozvoj Systému podpory výskumu a inovácií vychádzajúceho z RIS3 SK. Hodnotenie sa vzťahuje sa na celý OP, najmä na PO 1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií a PO 2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v BSK ako aj na</p>	<p>Aký je súčasný potenciál VVal v SR v nasledovných oblastiach?</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ infraštruktúra (vzdelávacia, výskumná, NGO, podnikateľské VaV kapacity), ☐ technické vybavenie, ☐ kapacity, ☐ investície a ich zdroje ☐ oblasti rozvoja <p>Akým spôsobom prispeli jednotlivé intervencie k plneniu opatrení RIS3 SK?</p> <p>V rámci ktorých oblastí špecializácie definovaných RIS3 SK bola poskytnutá podpora z OP VaV a OP KaHR?</p> <p>Aké bolo regionálne rozloženie podpory VVal potenciálu z OPVaV a OP KaHR?</p>	<p>Dotazníkový prieskum vytvorí počiatočnú údajovú základňu potrebnú pre ďalšie vyhodnocovanie;</p> <p>One shot metódou sa vyhodnotí vplyv intervencie, porovná sa počiatočný stav pred intervenciou oproti stavu po zrealizovaní projektov.</p>	<p>Navrhujeme využiť metódy z neexperimentálneho dizajnu nakoľko nie sú známe východiskové údaje, tomuto dizajnu musí predchádzať kvalitatívny výskum, preto navrhujeme prieskum v akejkoľvek forme tak, aby bol vykonaný na reprezentatívnej vzorke.</p>	<p>Všetky VaV inštitúcie v SR (podporené aj nepodporené z OP VaV)-</p> <p>Prieskumom získané údaje od relevantných (podporených aj nepodporených) subjektov /prijímateľov?, ŠÚ SR</p> <p>Prieskumom získané informácie od relevantných (podporených aj nepodporených) subjektov / prijímateľov?</p> <p>Prieskumom získané údaje od prijímateľov, ŠÚ SR, databáza CVTI SR (citačná, patentová)</p> <p>Prieskumom získané údaje od prijímateľov, ŠÚ SR</p> <p>Prieskum, údaje zhromažďované príslušnou VaV inštitúciou v SR (univerzitné pracoviská, SAV), ITMS – žiadosti a schválené projekty – opis.</p>	2016	12 mes.	externe	60 000 €	MŠVVaŠ SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
		relevantné opatrenia RIS3 SK.									
2	Ex-post hodnotenie národného projektu OP VaV: Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií (ďalej len „NITT“)	Zhodnotenie príspevku NITT v oblasti duševného vlastníctva pre identifikáciu pozitívnych trendov a pretrvávajúcich problémov súvisiacich s ochranou práv v SR, k ŠC 1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT	Aký bol príspevok NITT k nárastu v oblasti ochrany práv duševného vlastníctva (prepočet úspešnosti na spotrebované finančné zdroje)? Ktorá forma sa vyskytovala najčastejšie a prečo? Ktoré problémy naďalej pretrvávajú a ako sa dajú riešiť?	Analýza časových radov bez skresľujúcich trendových zložiek; Štatistická analýza použitá ako finančný ukazovateľ efektívnosti.	Vychádza sa zo štatistických údajov za uplynulé obdobie, z ktorých sa odhadne trend na roky dopredu a porovná sa so skutočným vývojom s realizáciou intervencií OP.	ŠÚ SR, EPO, ITMS	2016	9 mes.	externe	40 000 €	MŠVVaŠ SR
3	Priebežné hodnotenie medzinárodnej VaV spolupráce slovenských inštitúcií	Posúdenie priebežného/pravdepodobného plnenia špecifického cieľa 1.1.2 Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce na základe zmluvne viazaných projektov v rámci tohto špecifického cieľa a aktuálneho stavu realizácie týchto projektov s cieľom identifikovania nových možností podpory v rámci tohto špecifického	Ako prispieva OP svojimi realizovanými aktivitami (zmluvne viazanými projektmi) k rozvoju medzinárodnej spolupráce vo VaV? Ktoré oblasti VaV sú v medzinárodnej	Prieskum pre určenie najväčšieho vplyvu intervencie v danej oblasti; Pred a po dizajn následne kvantifikuje či popíše prieskumom odhalený posun. Desk research pre zmapovanie	Pre odhalenie pokroku v danej téme je vhodné posúdiť situáciu pred a po zavedení intervencie a použiť kvázi-experimentálny dizajn s kvalitatívnymi metódami zberu údajov.	ITMS, prieskumom získané údaje od podporených subjektov / slovenských VaV inštitúcií Prieskumom získané údaje od podporených subjektov / slovenských VaV inštitúcií ITMS (projektové zámery)	2017	6 mes.	externe	40 000 €	MŠVVaŠ SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
		ciela. Ako aj zmapovanie najlepších príkladov pri podpore synergických a komplementárnych projektov podporených z EŠIF v rámci EÚ a aplikovateľných na podmienky SR.	<p>spolupráci najviac zastúpené?</p> <p>Aké sú ďalšie možnosti/modely podpory úspešných projektov v rámci EÚ programov aplikovateľné na podmienky SR a financovateľné z EŠIF?</p>	<p>podpory OP;</p> <p>Prieskum ako nástroj zberu potrebných údajov.</p>		<p>Prieskumom získané údaje od podporených slovenských VaV inštitúcií</p>					
			<p>Aké sú hlavné problémy/bariéry rozvoja medzinárodnej spolupráce?</p>	<p>Desk research;</p> <p>Interview/prieskum v závislosti od veľkosti vzorky</p> <p>Theory based evaluation.</p>	<p>Theory based evaluation, je vhodná metóda na pochopenie teórie zmeny. Prostredníctvom prvotného preštudovania si dostupnej dokumentácie (desk research) a následnej verifikácie fungovania teórie zmeny prostredníctvom prieskumu zameraného na prijímateľov, resp. stakeholderov, alebo interview zameraného na primerane veľkú skupinu odborníkov.</p>	<p>Prieskumom získané údaje od prijímateľov NFP, resp. stakeholderov</p>					
			<p>Aký je rozvojový potenciál v rámci ďalšej podpory aktivít na zvýšenie</p>	<p>Interview/focus group metodicky zaznamenaná odborné názory na skúmanú</p>	<p>Navrhované metódy sú vybrané na základe potreby</p>	<p>Údaje z kvalitatívneho prieskumu (interview)</p>					

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
			účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce?	problematiku; Benchmarking ako metóda pre vykonanie komparatívnej analýzy s inými krajinami	využitia a analyzovania odborných názorov primeranej skupiny odborníkov v oblasti VaV – vizionárov, prípadné je vhodné použitie metódy benchmarking – porovnávanie so zahraničím napr. V4 krajín	vykonaného na vybranej vzorke odborníkov z oblasti VaV Údaje z vykonaného kvalitatívneho prieskumu (interview), zahraničné analýzy/štúdie podobného charakteru					
4	Hodnotenie inovačných kapacít v priemysle a v službách	Posúdenie plnenia špecifického cieľa 1.2.2 Rast výskumno-vývojových kapacít v priemysle a službách a 2.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách v BSK na základe zazmluvnených projektov v rámci tohto špecifického cieľa a aktuálneho stavu realizácie týchto projektov s cieľom identifikovania nových možností podpory v rámci tohto špecifického cieľa.	Aké kategórie inovácií sú realizované a o aké typy inovácií je záujem v rámci OP? Ktorá oblasť je v rámci inovácií najprogressívnejšia z pohľadu tvorby pridanej hodnoty, komercializácie (t.j. použitie indikátora -trhový podiel) a vysoká miera rastu s uvedením prepočtu úspešnosti na spotrebované finančné zdroje? Aké sociálne/ekonomické efekty inovácie priniesli (prepočet úspešnosti na	Desk research Analýza časových radov (napr. tržby); Štatistická analýza použitá ako finančný ukazovateľ efektívnosti (napr. odhad stredných hodnôt). Prípadové štúdie pre vysvetlenie fungovania, resp. nefungovania skúmaných	Uvedená metóda je základným riešením pre analýzu dostupných kvalitatívnych údajov. Prepojenie kvalitatívnych a kvantitatívnych znakov si vyžaduje rigoróznějších analytických metód. Theory based evaluation – daná metóda dokáže odpovedať na	ITMS (schválené/neschválené žiadosti o NFP) Kategorizácia inovácií na základe riešenia predchádzajúcej hodnotiacej otázky , ITMS: monitorovacie správy (konkrétne „iné údaje“ – tržby z predaja inovačného produktu, celkové tržby podniku, triedy SK NACE) Vytvorené prípadové štúdie , ITMS (nárast zamestnanosti v podporených	2018	12 mes.	externe	120 000 €	MH SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
			spotrebované finančné zdroje)?	<p>aspektov;</p> <p>Theory based evaluation;</p> <p>Only post nonequivalent design;</p> <p>Štatistická analýza použitá ako finančný ukazovateľ efektívnosti</p>	<p>hodnotiace otázky, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu. Kvazi experimentálny dizajn – only post nonequivalent design – kontrafaktuálny prístup, ktorý odhaľuje čistý efekt a vie dopovedať na kauzálnu otázku, čo je dopadom intervencie.</p>	<p>podnikoch v rôznych kategóriách muž/žena/do 29 rokov veku, nad 50 rokov veku atď.), Sociálna poisťovňa (vývoj miezd podniku v porovnaní s porovnávajúcou skupinou, nárast tržieb prijímateľa verzus porovnávajúca skupina).</p>					
			Aké bariéry bránia zvýšeniu inovačných kapacít v priemysle a službách a ako ich preklenúť? Aký je rozvojový potenciál v rámci ďalšej podpory aktivít na zvýšenie inovačných kapacít v priemysle a službách?	<p>Prípadové štúdie pre vysvetlenie fungovania, resp. nefungovania skúmaných aspektov;</p> <p>Theory based evaluation;</p> <p>Desk research programovej dokumentácie, príp. ITMS (projekty)</p>	<p>Prípadové štúdie sú vybrané pre malú údajovú základňu (nedostatok dát); Theory based evaluation – daná metóda dokáže odpovedať na hodnotiace otázky aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu.</p>	<p>Prípadové štúdie, programová dokumentácia, príp. ITMS (projekty), údaje získané realizovaným prieskumom v rámci tohto hodnotenia</p>					
5	Priebežné hodnotenie procesného nastavenia OP Val	Posúdenie procesného nastavenia implementácie OP Val a zmapovanie prínosov zjednodušenia administratívy a identifikácia oblastí a	Aké efekty prinieslo zjednodušenie administratívy OP oproti predchádzajúcemu programovému obdobiu (prepočet	Komparatívna analýza porovnávajúca údaje/nastavenia procesov	Kombinácia vybraných metód hodnotenia umožní na základe porovnania	ITMS, metodické usmernenia, interné manuály, programová dokumentácia	2018	6 mes.	externe	50 000 €	MŠVVaŠ SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
		procesov pre ďalšie znižovanie administratívnej záťaže s návrhom konkrétnych opatrení. Hodnotenie by malo priniesť odporúčania vedúce zefektívneniu implementácie a jednotlivých procesov v rámci OP Val na úrovni RO a jednotlivých SO. Zhodnotenie nastavenia systému monitorovania OP Val a systému merateľných ukazovateľov z procesného hľadiska. Vzťahuje sa na celý OP, t. j. všetky špecifické ciele. V rámci uvedeného hodnotenia je nevyhnutné zohľadnenie obsahových špecifik podpory VVal ako aj najlepšej praxe v tejto podpore a to aj z pohľadu procesného nastavenia ako aj dopadu procesného nastavenia na samotné plánované intervencie OP Val.	úspešnosti na spotrebované finančné zdroje? Aké sú pozitívne/negatívne efekty súčasného nastavenia administratívnych procesov, čo ich vyvolalo a ako je možné odstrániť identifikované negatívne efekty? Ktoré opatrenia mali najvýraznejšie efekty a aké? Ktoré oblasti a procesy sú vhodné +pre ďalšie znižovanie administratívnej záťaže a zjednodušovanie administratívy? Poskytuje systém monitorovania dostatočné informácie (kvantitatívne a kvalitatívne) pre posúdenie plnenia cieľov OP Val a očakávaných výsledkov zadefinovaných v OP Val a vyhodnotenie príspevku k plneniu špecifických cieľov?	jednotlivých programových období (2007-13 a 2014-20) a iných programov (mimo EŠIF) na podporu VVal; Desk research zabezpečí vytvorenie údajovej základne; Interview metodicky zaznamenaná odborné názory na skúmanú oblasť; Štatistická analýza použitá ako finančný ukazovateľ efektívnosti	získaných údajov a rôznych prístupov v rámci nastavenia procesov vo vzťahu k podpore VVal identifikovať model spĺňajúci predpoklad efektívnej a cielenej podpory VVal.	Záznam z interview s odborníkmi z danej oblasti implementácie OP Val.					
				Theory based evaluation – obsahuje desk research, intervenčnú logiku, agreečnú mapu indikátorov, „iných údajov“ a cieľov.	Desk research – vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov. Theory based evaluation je vhodnou metódou pre posúdenie adekvátneho prepojenia a vyhodnotiteľnosti príspevku merateľných	ITMS, metodické usmernenia, interné manuály, Dokument OP Val, systém monitorovania OP Val, číselník merateľných ukazovateľov, znenie výziev, národné projekty					

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
					ukazovateľov vo vzťahu k špecifickým cieľom prostredníctvom analýzy intervenčnej logiky.						
6	Priebežné hodnotenie celého OP	Posúdenie nastavenia prioritných osí, špecifických cieľov a aktivít vo vzťahu k aktuálnej implementácii OP Val a plneniu merateľných ukazovateľov. Podklad pre posúdenie plnenia výkonnostného rámca a prípadné realokácie OP Val. Vzťahuje sa na celý OP, t. j. všetky špecifické ciele. Posúdenie príspevku realizovaných intervencií k plneniu cieľov a opatrení RIS3 SK.	Aký je predbežný potenciál plnenia cieľov OP? Aký je príspevok realizovaných intervencií z OP Val k plneniu cieľov a opatrení RIS3 SK?	Analýza časových radov pre získanie informácií o potenciálnom plnení cieľov očistených od skresľujúcich trendových zložiek Prieskum pre zozbieranie základných dát; Štatistická analýza poslúži k analýze dátovej základne pre posúdenie absorpčnej kapacity a potenciálu žiadateľov Interview/prieskum; Theory based evaluation zodpovie hodnotiace otázky, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu.		ITMS, ŠÚ SR, SBA, SIEA, CVTI	2018	8 mes.	interne	-	MŠVVaŠ SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
			<p>Aká je absorpčná kapacita žiadateľov a ich záujem o jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých špecifických cieľov? Aká forma intervencie a finančná alokácia je vhodná pre maximalizáciu naplnenia absorpčného potenciálu v rámci konkrétnej tematickej oblasti podpory (výzva, finančné nástroje, národný projekt)?</p> <p>Kde sú úzke miesta realizácie projektov a čím sú spôsobené?</p>			<p>Prieskumom získané údaje o preferenciách potenciálnych žiadateľov</p> <p>ITMS (žiadosti o NFP), ŠÚ SR, SIEA, CVTI, SIH, príp. Slovak Business Agency</p> <p>Údaje získané prieskumom/interviu, programová dokumentácia, ITMS (žiadosti o NFP, národné projekty)</p>					
7	Hodnotenie národného projektu: Zvýšenie inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky	Zmapovanie prínosov národného projektu zameraného na zvýšenie inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky, k ŠC 1.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách, ŠC 3.1.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP, ako deklarovaná podpora nárastu vzniku a rozvoja inovátnych, technologických firiem	<p>O ktoré aktivity v rámci národného projektu je záujem zo strany cieľových skupín a do akej miery?</p> <p>Aká bola efektívnosť a efektívnosť (prepočet úspešnosti na spotrebované finančné zdroje) jednotlivých nástrojov</p>	<p>Štatistická analýza určená na odhalenie záujmu o aktivity a ich napĺňanie; eventuálne interview/prieskum</p> <p>Theory based evaluation – pozostáva z prieskumu, teórie zmeny;</p> <p>Štatistická analýza použitá ako finančný ukazovateľ</p>	<p>rámci národného projektu</p> <p>theory based evaluation – daná metóda dokáže odpovedať na hodnotiace otázky aj keď nie je explicitne vyjadrená</p>	<p>ITMS, interná dokumentácia SIEA o účastníkoch projektu</p> <p>Prieskumom získané relevantné informácie, programová dokumentácia, ITMS (schválené projekty)</p>	2018	10 mes.	interne	50 000 € (zdroj financovania: aktivita č.2 národného projektu)	MH SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
		vrátane start up a spin-off v regiónoch SR v rámci tohto špecifického cieľa, ŠC 3.2.1 Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ, ako podpora zvýšenia inovačného potenciálu a konkurencieschopnosti MSP, najmä priemyselných sektorov s vysokou a stredne vysokou technologickou náročnosťou a poznatkovo intenzívnych služieb pre realizáciu aktivít na spoločnom trhu v rámci tohto špecifického cieľa a ŠC 4.1.1 Nárast podielu ziskových MSP v BSK v rámci tohto špecifického cieľa	národného projektu, ktoré mali viesť k aktivácii podnikov v rámci realizácie inovačných riešení? Aké inovačné riešenia boli realizované, v akých oblastiach? Aké sú prínosy inovatívnych riešení pre podporené podniky? (aj finančné vyjadrenie)	efektívnosti	dokumentácia projektu.						
8	Hodnotenie národného projektu: Zvýšenie využívania ochrany práv duševného vlastníctva	Zmapovanie prínosov národného projektu zameraného na zvýšenie využívania ochrany práv duševného vlastníctva, k ŠC 1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT. Cieľom hodnotenia je aj posúdenie doplnkovosti a komplementarity jednotlivých konkrétnych aktivít realizovaných národných projektov zo strany MŠVVaŠ SR a MH	Aká je úspešnosť zvyšovania povedomia v oblasti duševného vlastníctva (prepočet úspešnosti na spotrebované finančné zdroje)?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; (On-line) Prieskum zameraný na tvorbu počítačovej údajovej základne, potrebnej pre ďalšie vyhodnocovanie; Štatistická analýza použitá ako finančný ukazovateľ efektívnosti.	Desk search, je nevyhnutná základná metóda k orientácii hodnotiteľa v rámci dizajnu politiky. Prieskum je kvalitatívnou analýzou hodnotenia, ktorá má kolektívizovať vnímanie cieľových skupín a stakeholderov a prostredníctvom	Interná dokumentácia SIEA, ITMS, (on-line) prieskumom získané relevantné údaje, dokumentácia národného projektu,	2018	4 mes.	externe	50 000 € (Zdroj financovania – rozpočet národného projektu)	MH SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
		SR ako aj identifikovanie nových možností a opatrení pre podporu ochrany duševného vlastníctva	V akých oblastiach sa najčastejšie snažia podnikatelia o ochranu duševného vlastníctva?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; Prieskum zameraný na tvorbu počiatočnej údajovej základne, potrebnej pre ďalšie vyhodnocovanie.	"teórie zmeny" buď nemožné overiť jej fungovanie tak v grafickej, ako aj v naraťívnej forme.						
			Aké bariéry bránia uplatňovaniu ochrany práv duševného vlastníctva a ako ich preklenúť? Aký je rozvojový potenciál v rámci uplatňovaní ochrany práv duševného vlastníctva ?	Prípadové štúdie pre vysvetlenie fungovania, resp. nefungovania skúmaných aspektov; Theory based evaluation ; Prieskum.	Prípadové štúdie sú vybrané pre malú údajovú základňu (nedostatok údajov); Theory based evaluation – daná metóda dokáže odpovedať na hodnotiace otázky aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu.	Desk research vykonaný v rámci predchádzajúcich evaluačných otázok , , príp. ITMS (zazmluvnené projekty), Údaje získané prieskumom/intervie w					
			Aký typ cieľových skupín v najväčšej miere správne demonštroval teóriu zmeny intervencie?	Theory based evaluation	Theory based evaluation – daná metóda dokáže odpovedať na hodnotiace otázky aj keď nie je explicitne vyjadrená. dokumentácia projektu	Interná dokumentácia SIEA, ITMS,					

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor	
9	Hodnotenie národného projektu: Národné podnikateľské centrum II (ďalej len „NPC II“)	<p>Zmapovanie prínosov národného projektu NPC II., zameraného na horizontálnu podporu nových, začínajúcich aj etablovaných MSP počas všetkých fáz životného cyklu a transfer VaV potenciálu do podnikateľskej sféry v jednotlivých regiónoch SR. Posúdenie pôsobenia NPC II na zlepšení situácie MSP v regiónoch, efektívnosť jeho poradenských služieb, podpory podnikateľského prostredia a možností financovania.</p> <p>Vzťahuje sa na PO 3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP a PO 4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v BSK.</p>	Všetky hodnotiace otázky sú kladené osobitne na aktivitu 1 až 4 NP: akceleračný, stážový, inkubačný a rastový program.									
			Akým spôsobom funguje intervencia, aký typ cieľových skupín bol najúspešnejší?	Theory based evaluation má odhaliť predpoklady, za ktorých intervencia funguje efektívne v rámci jednotlivých programov NPC II.		Interná dokumentácia SBA, ITMS						
			O ktoré aktivity je záujem zo strany cieľových skupín a do akej miery?	Štatistická analýza určená na odhalenie záujmu o aktivity a ich napĺňanie; eventuálne interview/ prieskum.		Interná dokumentácia SBA o účastníkoch projektu, ITMS, záznamy z interview		2018	7 mes.	externe	70 000 € (Zdroj financovania – realizované v rámci aktivity č. 5 NP: monitoring podnikateľského prostredia)	MH SR
			Aké sú dôvody neúspechu?	Prípadové štúdie pre vysvetlenie fungovania, resp. nefungovania skúmaných aspektov.	Prípadové štúdie by mali naratívne vyjadriť fungovanie procesov a následne vyvieť odporúčania pre zmeny.	Interná dokumentácia SBA o účastníkoch projektu, ITMS						
			Ktoré z regionálnych pracovísk sú najúspešnejšie a prečo?	Desk research pre vyhľadanie údajovej základne z dostupných materiálov; Prípadové štúdie pre naratívne vyjadrenie fungovania, resp. nefungovania		Interná dokumentácia SBA o účastníkoch projektu, ITMS, Údaje získané prieskumom/interview						

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
				procesov, vyvodenie odporúčaní (realizácia prieskumom); Benchmarking ako metóda pre identifikáciu a posúdenie úspešnosti jednotlivých regionálnych pracovísk NPC, vyvodenie odporúčaní pre ich zefektívnenie.							
10	Hodnotenie národného projektu Medzisektorová spolupráca	Zmapovanie prínosov národného projektu zameraného na podporu medzisektorovej spolupráce, výmenu znalostí a ľudských zdrojov a posilnenie partnerstiev podnikateľského sektora a výskumných inštitúcií v domácom i zahraničnom prostredí, k ŠC 1.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry na základe zazmluvnených projektov v rámci tohto špecifického cieľa.	Do akej miery sa zvýšilo povedomie o duševnom vlastníctve?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov.		Interná dokumentácia, prieskum, dokumentácia národného projektu,	2018	6 mes.	interné (RO/SO pre OP Val)	90 000 € (Zdroj financovania – realizované v rámci aktivity č. 3 NP: prieskumy a analýzy)	MH SR
			Aká je úspešnosť v rámci medzisektorovej mobility a medzisektorovej spolupráce podnikateľov?	Theory based evaluation zodpovie hodnotiacu otázku, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu; Prieskum/ interview		Interná dokumentácia SIEA, ITMS, záznamy z realizovaného prieskumu (pravdepodobne internetového), dokumentácia národného projektu					
			V akých oblastiach sa najčastejšie snažia podnikatelia o medzisektorovú spoluprácu?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; prípadne	Theory based evaluation – daná metóda dokáže v kombinácii so štatistickou analýzou	Interná dokumentácia SIEA (záznamy o podporených a nepodporených medzisektorových spoluprákach					

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
				Theory based evaluation v kombinácii so štatistickou analýzou .	odpovedať na hodnotiace otázky aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu.	podnikateľov), ITMS, dokumentácia národného projektu					
			Aký typ cieľových skupín v najväčšej miere správne demonštroval teóriu zmeny intervencie, ako funguje intervenčná logika?	They based impact evaluation má overiť intervenčnú logiku a popísať fungovanie teórie zmeny; CBA zanalyzuje náklady a výnosy; Prieskum/interview,		Údaje získané realizovaným prieskumom/interviu w dokumentácia národného projektu SIEA, finančné a ekonomické výkonnostné údaje účastníkov NP – Finančná správa SR					
11	Hodnotenie vplyvu realizácie finančných nástrojov v rámci projektov OP Val	Zmapovanie poskytovania návratnej pomoci a identifikácia úzkych miest s návrhom odporúčaní na ich elimináciu. Vzťahuje sa na PO 1 Podpora výskumu, vývoja a inovácií, PO 2 Podpora výskumu, vývoja a inovácií v BSK, PO 3 Posilnenie konkurencieschopnosti a rastu MSP a PO 4 Rozvoj konkurencieschopných MSP v BSK a na ich špecifické ciele, v rámci ktorých sú podporované projekty zazmluvnené.	Prispievajú jednotlivé projekty v rámci jednotlivých typov finančných nástrojov k napĺňaniu špecifických cieľov v rámci ktorých sú financované? Aké sú identifikované nedostatky v rámci implementácie finančných nástrojov?	Desk research: Pred a po dizajn na odhalenie zmien po ukončení intervencie, avšak len hrubých efektov; Prieskum zhromaždí relevantné údaje, ktoré určia najväčší vplyv intervencie v danej oblasti Interview	Kvalitatívny výskum, ako nástroj efektívneho zberu informácií	Interná dokumentácia SBA a SZRB - SIH, údaje získané realizovaným prieskumom, riadiaca a implementačná dokumentácia, dokumentácia k projektovým zámerom Údaje získané z interview so sprostredkovateľmi	2019	6 mes.	externe	50 000 €	MH SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
			<p>Aké kroky by zefektívnil projekty v rámci jednotlivých finančných nástrojov v zmysle požadovaných zmien v jednotlivých špecifických cieľoch?</p> <p>Aké sú najčastejšie dôvody, pre ktoré žiadateľ nie je prijímateľom pomoci v rámci jednotlivých finančných nástrojov?</p>	<p>Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov;</p> <p>Prieskum zameraný na tvorbu počiatočnej údajovej základne;</p> <p>Dedukcia a syntéza pre konštrukciu záverov a/alebo odporúčaní.</p>		<p>Interná dokumentácia SBA a SZRB - SIH, realizovaným prieskumom získané údaje, riadiaca a implementačná dokumentácia, dokumentácia k projektovým zámerom</p>					
12	Hodnotenie vývoja MSP v Bratislavskom kraji	Posúdenie plnenia špecifického cieľa 4.1.1 Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji	Mala podpora OP za následok vznik väčšieho počtu ziskových MSP?	<p>CIE vyhodnotí vplyv intervencie pomocou porovnania výkonnosti podporených prijímateľov oproti vzorke zloženej z nepodporených subjektov;</p> <p>Theory based evaluation zodpovie hodnotiacu otázku, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu;</p> <p>CBA zhodnotí efektívnosť opatrenia vzhľadom na kontrafaktúálny dopad/výsledok.</p>		<p>ITMS, Sociálna poisťovňa, údaje získané prieskumom/interviu, Finančná správa (údaje z účtovných závierok), interné databázy SBA (finančné nástroje, Národné podnikateľské centrum BA) a SIEA (kreatívny priemysel)</p>	2020	12 mes.	externe	90 000 €	MH SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
				Prieskum							
			Aký nárast ziskovosti MSP bol dosiahnutý vďaka intervenciám OP?	Štatistická analýza bude pozostávať z data miningu a následných metód porovnávania stredných hodnôt.		Finančná správa (údaje z účtovných závierok), ITMS, Sociálna poisťovňa; interné databázy SBA (finančné nástroje, Národné podnikateľské centrum BA) a SIEA (kreatívny priemysel)					
			Ktorý sektor MSP bol najúspešnejší a prečo?	Theory based evaluation zodpovie hodnotiacu otázku, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu;		Finančná správa (údaje z účtovných závierok), ITMS, Sociálna poisťovňa, Údaje získané prieskumom/interviu, ŠÚ SR					
			Čo sú hlavné príčiny neúspechu MSP?	Prieskum/Interview.		ITMS, interné databázy SBA (finančné nástroje, Národné podnikateľské centrum BA) a SIEA (kreatívny priemysel), údaje získané prieskumom/interview					
13	Hodnotenie účinnosti sociálnych inovácií	Posúdenie plnenia špecifického cieľa 3.1.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP a 4.1.1 Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji	O ktoré aktivity je záujem zo strany cieľových skupín a do akej miery? Aké aktivity sú realizované pre cieľové skupiny a aké efekty mali vyvolať?	Desk research na zozbieranie administratívnych údajov; Štatistická analýza. Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných	Metóda, ktorá umožní zozbierať administratívne údaje a následne sa štatisticky vyhodnocujú.	ITMS, interné záznamy SBA o prijímateľoch a poskytnutej pomoci z OP Val ITMS, interné záznamy SBA o prijímateľoch a poskytnutej	2020	9 mes.	interne	-	MH SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
			(hodnotiteľ popíše intervenčnú logiku jednotlivých aktivít NP)	materiálov.		pomoci z OP Val					
			Ktorí účastníci programu boli najúspešnejší a prečo?	<p>Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov;</p> <p>Theory based evaluation zodpovie hodnotiacu otázku, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu;</p> <p>Prípadové štúdie pre vysvetlenie fungovania, resp. nefungovania skúmaných aspektov.</p>	Prípadové štúdie sú vybrané pre malú údajovú základňu (nedostatok dát)	Finančná správa (údaje z účtovných závierok = overenie ekonomického efektu), ITMS, Sociálna poisťovňa (overenie vplyvu na zamestnanosť a životnú úroveň účastníkov projektu), interné záznamy SBA o prijímateľoch a poskytnutej pomoci z OP Val,					
			Aké boli najčastejšie problémové oblasti, ako boli riešené?	<p>Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov;</p> <p>Theory based evaluation zodpovie hodnotiacu otázku, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu;</p>		ITMS, interné záznamy SBA o prijímateľoch a poskytnutej pomoci z OP Val, údaje získané prieskumom/intervie w					

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
14	Hodnotenie podpory podnikania a konkurencieschopnosti MSP	Posúdenie plnenia špecifického cieľa 3.1.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných MSP, 3.2.1 Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ, 3.3.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja a 4.1.1 Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji	Aká bola miera prežitia podporených MSP?	Prieskum/Interview CIE vyhodnotí vplyv intervencie pomocou porovnania výkonnosti podporených prijímateľov oproti vzorke zloženej z nepodporených subjektov;		Finančná správa – údaje z účtovných závierok, ITMS, Sociálna poisťovňa, interné záznamy SBA o prijímateľoch a poskytnutej pomoci z OP Val	2022	14 mes.	externe	97 500 €	MH SR
			Ako narástla konkurencieschopnosť MSP?	Theory based evaluation zodpovie hodnotiacu otázku, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu.							
			O koľko sa zvýšil export v podporených MSP?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; Theory based evaluation zodpovie hodnotiacu otázku, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu; Prieskum/Interview.	Finančná správa (údaje z účtovných závierok), ITMS, Sociálna poisťovňa, interné záznamy SBA o prijímateľoch a poskytnutej pomoci z OP Val						
			V ktorých odvetviach? Aké	Desk research pre vyhľadávanie	Finančná správa (údaje z účtovných						

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
			produkty?	<p>údajovej základne z dostupných materiálov;</p> <p>Theory based evaluation zodpovie hodnotiacu otázku, aj keď nie je explicitne vyjadrená dokumentácia projektu;</p> <p>Prieskum/Interview</p> <p>CBA odhalí finančnú efektívnosť opatrenia vzhľadom na kontrafaktuálny dopad/výsledok a zanalyzuje náklady a výnosy MSP.</p>		závierok), ITMS, Sociálna poisťovňa, interné záznamy SBA o prijímateľoch a poskytnutej pomoci z OP Val					
			Aká je finančná efektívnosť poskytnutých intervencií poskytovaných v rámci relevantných špecifických cieľov? Aké sú jednotkové náklady na jednotku výsledného pozitívneho efektu?	CBA odhalí finančnú efektívnosť intervencie vzhľadom na kontrafaktuálny dopad/výsledok.	Metódy by mali nájsť odpoveď na kauzálne otázky, analyzuje náklady, výnosy MSP a jednotkové náklady – investičnú náročnosť	Finančná správa (údaje z účtovných závierok), ITMS, Sociálna poisťovňa, interné záznamy SBA o prijímateľoch a poskytnutej pomoci z OP Val					

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
15	Hodnotenie príspevku národného projektu NITT	Odhad príspevku intervencií podporovaných v rámci špecifického cieľa 1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT k jeho plneniu.	Aký bol príspevok NITT k nárastu v oblasti ochrany práv duševného vlastníctva?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; Pred a po dizajn; Prieskum k zisteniu relevantných dát, ktoré určia najväčší vplyv intervencie v danej oblasti	Pre odhalenie pokroku v danej téme je vhodné posúdiť situáciu pred a po zavedení intervencie a použiť kvázi-experimentálny dizajn s kvalitatívnymi metódami. Metódy "pred a po" je možné uskutočniť nakoľko východiskový stav t.j. pred by mal byť známy z prvého hodnotenia uskutočneného v roku 2016	ŠÚ SR, EPO, ITMS - projektový zámer	2021	9 mes.	externe	50 000 €	MŠVVaŠ SR
			Ktorá forma sa vyskytovala najčastejšie a prečo?	Desk research na zozbieranie administratívnych údajov; Štatistická analýza; Prieskum	Metóda, ktorá umožní zozbierať administratívne údaje a následne sa štatisticky vyhodnocujú.	ŠÚ SR, EPO, ITMS, Údaje získané prieskumom/interviu, interné materiály					
			Ktoré problémy naďalej pretrvávajú a ako sa dajú riešiť?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; prieskum/interview		ŠÚ SR, údaje získané prieskumom/interviu (s prijímatelmi, odbornou zainteresovanou verejnosťou a hodnotiteľmi NP), interné dokumenty, dokumentácia NP					

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
			V akých oblastiach boli úspešne realizované poznatky a technológie a v ktorých oblastiach bol úspešne realizovaný a komercializovaný výskum a vývoj.	Štatistická analýza údajov, získaných v súvislosti s predchádzajúcimi metódami.	Táto metóda umožní porovnať stredné hodnoty.	ŠÚ SR, EPO, ITMS - projektový zámer, prieskum interných materiálov					
16	Komplexné hodnotenie očakávaných výsledkov a špecifických cieľov časti OP Val v gescii MŠVVaŠ	Potreba identifikácie príspevku implementácie OP Val k očakávaných výsledkom identifikovaných v rámci jednotlivých špecifických cieľov: 1.2.2 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry, a 2.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách, cieľa 3.1.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných, MSP, 3.2.1 Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ, 3.3.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja, 4.1.1 Nárast podielu ziskových MSP v Bratislavskom kraji	Aký je príspevok realizácie jednotlivých aktivít v rámci špecifických cieľov k plneniu očakávaných výsledkov? Resp. Viedla realizácia aktivít k očakávaným výsledkom? Aký je príspevok realizovaných aktivít k napĺňaniu špecifických cieľov?	Desk research; Štatistická analýza (korelácie, regresia, analýza časových radov, grafická analýza) Desk research na zozbieranie administratívnych údajov; Štatistická analýza (korelácie, regresia, analýza časových radov, grafická analýza)	Zvolená metóda predstavuje pokročilejší prístup k odhadu pomerne veľkého množstva očakávaných výsledkov. Metóda, ktorá umožní zozbierať administratívne údaje a následne ich štatisticky vyhodnotiť.	Štatistické údaje zo ŠÚ SR, ITMS, interná dokumentácia SBA, SIH, SIEA ITMS, interná dokumentácia SBA, SIH, SIEA, ŠÚ SR, Innovation Union Scoreboard, Register účtovných závierok	2022	9 mes.	externe	80 000 €	MH SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
17	Prínos OP Val pre výskumno-vývojový potenciál SR	Zhodnotenie prínosov realizácie aktivít v rámci jednotlivých špecifických cieľov a príspevok k plneniu: ŠC 1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT, ŠC 1.1.2 Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce, ŠC 1.1.3 Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií, ŠC 1.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry, ŠC 2.1.1 Zvýšenie výskumnej aktivity Bratislavského kraja prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít	Ako sa zmenil potenciál VaV v SR z pohľadu: ☐ infraštruktúry (vzdelávacia, výskumná, NGO, podnikateľské VaV kapacity), ☐ technického vybavenia, ☐ kapacít, ☐ investícií a ich zdrojov ☐ oblasti ďalšieho rozvoja Ktoré oblasti špecializácie RIS3 boli najviac podporované v rámci OP Val a s akým efektom?	Pred a po dizajn Prieskum k zisteniu relevantných dát, ktoré určia najväčší vplyv intervencie v danej oblasti	Pre odhalenie pokroku v danej téme je vhodné posúdiť situáciu pred a po zavedení intervencie a použiť kvázi-experimentálny dizajn s kvalitatívnymi metódami.	ITMS, prieskumom získané relevantné údaje, ŠÚ SR	2022	18 mes.	externe	100 000 €	MŠVVaŠ SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
		výskumných inštitúcií v Bratislave, ŠC 2.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave. Zároveň ide o zhodnotenie príspevku OP Val k plneniu cieľov a opatrení RIS3 SK a prínosu OP Val k rastu VaV potenciálu a rastu HDP v SR.	Aký je príspevok realizovaných aktivít k napĺňaniu špecifických cieľov OP Val? Aký je príspevok realizácie jednotlivých aktivít v rámci špecifických cieľov k plneniu očakávaných výsledkov? Resp. Viedla realizácia aktivít k očakávaným výsledkom? Akým spôsobom a v akom rozsahu prispela realizácia jednotlivých aktivít k plneniu cieľov RIS3 SK?	Desk research na zozbieranie administratívnych údajov; Štatistická analýza (korelácie, regresia, analýza časových radov, grafická analýza)	Metóda, ktorá umožní zozbierať administratívne údaje a následne ich štatisticky vyhodnotiť.	ITMS, interná dokumentácia, Web of Science Core Collection (thomson Reuters); SCOPUS (Elsevier), EPO, ISVVP					
				Štatistická analýza (korelácie, regresia, analýza časových radov, grafická analýza)	Zvolená metóda predstavuje pokročilejší prístup k odhadu pomerne veľkého množstva očakávaných výsledkov.	Štatistické údaje zo ŠÚ SR, ITMS					
18	Hodnotenie príspevku OP Val medzinárodnej VaV spolupráce slovenských inštitúcií	Posúdenie plnenia špecifického cieľa 1.1.2 Zvýšenie účasti SR v oblasti medzinárodnej spolupráce VaV Identifikovanie potenciálu ako aj nových nástrojov na ďalší rozvoj medzinárodnej spolupráce.	Ako prispieva OP k rozvoju medzinárodnej spolupráce vo VaV?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; Interview Prípadové štúdie pre vysvetlenie fungovania, resp. nefungovania	Prípadové štúdie sú vybrané pre malú údajovú základňu (nedostatok dát)	ITMS, informácie získané z interview	2022	10 mes.	externe	60 000 €	MŠVVaŠ SR

P.č.	Názov hodnotenia	Dôvod	Základné hodnotiace otázky (Príklady)	Navrhovaná metóda	Zdôvodnenie vybraných metód	Zdroje údajov	Časový plán	Trvanie	Forma	Indikatívny rozpočet	Rezortný gestor
				skúmaných aspektov.							
			Ktoré oblasti VaV sú v medzinárodnej spolupráci najviac zastúpené?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; Prieskum zameraný na tvorbu počiatočnej údajovej základne, potrebnej pre ďalšie vyhodnocovanie.		Prieskumom získané relevantné údaje					
			Aké sú hlavné problémy medzinárodnej spolupráce? Ako je možné ich eliminovať?	Desk research pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; Prípadové štúdie pre vyhľadávanie údajovej základne z dostupných materiálov; Focus group.	Prípadové štúdie sú vybrané pre malú údajovú základňu (nedostatku dát);	ITMS, záznamy z realizácie focus group					
	Súčet									1 160 000€	

V rámci vyššie uvedeného indikatívneho zoznamu hodnotení OP Val nefigurujú hodnotenia zamerané na posúdenie príspevku OP Val k horizontálnym princípom: Udržateľný rozvoj,, Rovnosť mužov a žien a nediskriminácia.

V rámci interných hodnotení nie sú uvedené sumy, nakoľko RO/SO pre OP Val nepredpokladá potrebu finančného krytia. Niektoré hodnotenia majú v stĺpci „indikatívny rozpočet“ uvedený ako zdroj aktivitu národného projektu, v rámci ktorého sa bude realizovať verejné obstarávanie externého hodnotiteľa.

Viaceré z vyššie uvedených hodnotení by mali identifikovať kvantitatívny pokrok v napĺňaní špecifických cieľov stanovených v rámci OP Val. Jednotlivé špecifické ciele sú kvantifikovateľné prostredníctvom výsledkových merateľných ukazovateľov zovšeobecňujúce a monitorujúce posun v rámci danej témy v celoslovenskom kontexte. V súvislosti s tým v rámci každého výsledkového merateľného ukazovateľa jestvuje potenciálna hypotéza H0: Aktivity v rámci daného špecifického cieľa OP Val prispievajú k plánovanému žiaducemu posunu (vo významnej miere).

Špecifický cieľ	Kód	Výsledkové ukazovatele	MJ	Východisková hodnota	Rok pre východiskovú hodnotu	Cieľová hodnota (rok 2023)	Prepojenia hodnotení na špecifické ciele a výsledkové ukazovatele
1.1.1 Zvýšenie výkonnosti systému VaV prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT	R0041	Počet podaných patentových prihlášok	počet	29	2013	110	1, 17
1.1.2 Zvýšenie účasti SR v projektoch medzinárodnej spolupráce	R0042	Počet účasť na projektoch s medzinárodnou spoluprácou	počet	45	2012	80	2, 6, 8, 15
1.1.3 Zvýšenie výskumnej aktivity prostredníctvom zlepšenia koordinácie a konsolidácie VaV potenciálu výskumných inštitúcií	R0043	Počet publikácií (všetky typy dokumentov vo všetkých vedných odboroch) subjektov zo SR v databáze Web of Science Core Collection a v databáze SCOPUS za príslušný kalendárny rok	počet	10 477	2012	12 500	1, 17
1.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom spolupráce výskumných inštitúcií a podnikateľskej sféry	R0044	Výška súkromných investícií na výskum a vývoj v SR okrem Bratislavského kraja	EUR	100 835 000	2012	150 000 000	3, 18
1.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách	R0046	Podiel podnikov uplatňujúcich výskum, vývoj a inovácie	%	26,02	2013	36	1, 6, 17
2.1.1 Zvýšenie výskumnej aktivity BK prostredníctvom revitalizácie a posilnenia výskumno-vzdelávacích, inovačných a podnikateľských kapacít výskumných inštitúcií v Bratislave	R0041	Počet podaných patentových prihlášok	počet	29	2013	110	1, 17
2.2.1 Zvýšenie súkromných investícií prostredníctvom budovania výskumno-vývojových centier v Bratislave	R0045	Výška súkromných investícií na výskum a vývoj v Bratislavskom kraji	EUR	119 829 000	2012	270 000 000	3, 6, 18

Špecifický cieľ	Kód	Výsledkové ukazovatele	MJ	Východisková hodnota	Rok pre východiskovú hodnotu	Cieľová hodnota (rok 2023)	Prepojenia hodnotení na špecifické ciele a výsledkové ukazovatele
2.2.2 Rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách v Bratislavskom kraji	R0047	Podiel podnikov s inovačnou schopnosťou v Bratislavskom kraji	%	40,83	2013	50	10
3.1.1 Nárast vzniku nových, konkurencieschopných podnikov	R0048	Miera prežitia nových podnikov na trhu po dvoch rokoch	%	41,7	2010	52	1, 6, 17
3.2.1 Nárast internacionalizácie MSP a využívania možností jednotného trhu EÚ	R0049	Podiel MSP na exporte	%	30,4	2012	35	11
3.3.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti MSP vo fáze rozvoja	R0050	Nárast pridanej hodnoty MSP	%	55,1	2012	65	4, 6, 7, 16
4.1.1 Nárast počtu konkurencieschopných MSP v Bratislavskom kraji	R0052	Medziročný nárast nových podnikov v Bratislavskom kraji	%	0	2011	1	1, 17
	R0051	Nárast ziskovosti MSP	%	51,8	2011	57	1, 6, 17

Literatúra

- (1) Bondonio D. (2009): Impact identification strategies for evaluating business incentive programs, Working Paper n. 145/09, POLIS Working Paper Series
- (2) Khandker, S. Koolwal, G. Samad, H. (2010): Handbook on Impact Evaluation; Qualitative Methods and Practices
- (3) Massimo Loi a Margarida Rodrigues (2012): A note on the impact evaluation of public policies: the counterfactual analysis
- (4) Regional and Urban policies: Evalsed Sourcebook: Method and Techniques
- (5) Leeuw, F. Vaessen, J.: Impact Evaluations and Development
- (6) European Commission, 2013: Design and Commissioning of Counterfactual Impact Evaluations: A practical Guidance for ESF Managing Authorities
- (7) Garbarino, S. Holland, J. (2009): Quantitative and Qualitative Methods in Impact Evaluation and Measuring Results (Issue Paper)

PRÍLOHY

Príloha č. 1 Stručná analýza tematickej prepojenosti OP VaV a programového obdobia 2007-2013

Popis základných rozdielov medzi OP VaV a OP Val

Základné rozdiely medzi OP VaV (2007 - 2013) a OP Val - časť „výskum“ – 2014 – 2020 v kompetencii MŠVVaŠ SR sú nasledovné:

- menší počet aktivít/menší počet podporených projektov (v aktuálnom období je to skoro 500 projektov, ktoré spôsobujú internú fragmentáciu výskumnej sféry na Slovensku) a lepšia prehľadnosť a koncentrácia na priority,
- dôraz na obsahové výstupy projektov (zavedenie dvojkolového výberu projektov/verejných oponentúr, statusu priebežných odborných oponentúr počas realizácie projektov s cca. ročnou frekvenciou, využívanie zahraničných expertov na hodnotenie projektov) a nie na administratívnu stránku,
- dôraz na zapájanie sa do ERA, ktorý v programovom období 2007 – 2013 absentoval,
- priame prepojenie na štátnu vednú a technickú politiku, ktoré tiež chýbalo v programovom období 2007 – 2013 – časť OP Val - "Výskum", vrátane každej navrhutej aktivity je v úplnom súlade s RIS3 SK, pričom ide o nasledovnú základnú štruktúru aktivít:
 - pokračovanie národných projektov pod vedením CVTI SR – ktoré prispievajú k cieľom RIS3 SK,
 - podpora účasti projektov v Horizonte 2020 a ďalších európskych schém – komplementárne financovanie medzinárodných projektov,
 - veľký dôraz na financovanie spoločných projektov priemyslu a akademickej sféry v oblastiach špecializácie RIS3 SK (výskumné centrá, dlhodobé strategické výskumné programy),
 - konsolidácia a upgrade výskumnej infraštruktúry podporenej v rámci aktuálneho obdobia (vedecké parky a pod.) - po vyhodnotení ich prvých etáp.
- všetky aktivity v časti "výskum" smerujú k zníženiu fragmentácie výskumu, ako aj využitie už vybudovanej infraštruktúry v rokoch 2007 – 2013 – či už sú to opatrenia na konsolidáciu a integráciu výskumných centier podporených v programovom období, alebo dlhodobé strategické výskumné programy a pod. Fragmentáciu spôsobil veľký počet centier excelentnosti – pričom tento typ projektov už nebude podporovaný v programovom období 2014 – 2020.

Súčasne MŠVVaŠ SR pripravuje ďalšie aktivity v tejto oblasti, ako napríklad:

- lepšie a komplexnejšie nastavenie pravidiel pre štátnu pomoc, aby bolo jasné, za akých podmienok sa dá infraštruktúra využívať aj na zmluvný výskum, resp. zo strany podnikateľského sektora,
- v rámci prijímateľov z verejného sektora VaV, mimovládneho sektora VaV a súkromného sektora VaV, ktorí majú povinnosť spolufinancovať projekty, sa uvažuje o menej rigidnom spôsobe spolufinancovania projektov (umožnenie tzv. in-kind spolufinancovania; v prípade verejných VŠ odstránenie nemožnosti

spolufinancovať projekty z prostriedkov na prevádzku VŠ a odstránenie povinnosti spolufinancovať každý jeden výdavok osobitne),

- národný katalóg infraštruktúry – aby sa zamedzilo duplicitám do budúcnosti.

Rozdiely medzi OP Výskum a vývoj a OP Výskum a inovácie, časť „výskum“

Nástroj podpory OP VaV 2007 - 2013	Nástroj OP Val v kompetencii MŠVVaŠ SR
Národné projekty	
CVTI SR v aktuálnom programovom období 2007 - 2013 realizuje 6 národných projektov. V období 2014 - 2020 bude štruktúra národných projektov a ich obsahové zameranie vychádzať z príkladov dobrej praxe a konkrétnych pozitívnych prínosov v rokoch 2007 - 2013 a štruktúra národných projektov bude prehľadnejšia a obsahovo viac vyhranená	Podpora národného systému pre transfer technológií (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013)
	Informačný systém VaV/prístupy do databáz pre potreby výskumných inštitúcií
	Horizontálna IKT podpora a centrálna infraštruktúra pre inštitúcie VaV (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013)
	Podpora národného systému pre popularizáciu VVal (pokračujúca aktivita z programového obdobia 2007 – 2013)
Podpora zapájania sa do medzinárodných výskumných projektov/ERA	
V OP VaV nebol uplatnený nástroj, ktorý by takýmto spôsobom priamo podporoval medzinárodné výskumné aktivity	Synergické a komplementárne financovanie projektov schválených v rámci Horizontu 2020, Dunajskej stratégie, EITI, Eureka, Erasmus+, resp. ďalších medzinárodných programov a iniciatív
	Financovanie tzv. „shortlisted“ projektov z Horizontu 2020
	Horizontálna podpora účasti SR v ERA/internacionalizácia VaV SR, podpora aktivít styčnej kancelárie SR pre VaV v Bruseli, vrátane podpory zintenzívnenia aktivít podporných štruktúr (národné kontaktné body), ktorých cieľom je pomôcť slovenským inštitúciám (akademickým aj súkromným) stať sa súčasťou konzorcií v Horizonte 2020 v oblastiach špecializácie RIS3 SK
	Podpora účasti v ostatných medzinárodných iniciatívach, ako napr. ERA-NET, Európske technologické platformy
	Podpora zriaďovania národných technologických platforiem ako nástroja na účasť SR v Európskych technologických platformách a Spoločných technologických iniciatívach
Dopytové projekty – výskumné centrá rôzneho druhu, vzdelávacia infraštruktúra a projekty aplikovaného výskumu	
Podpora návratu špičkových slovenských vedcov ako konkrétna aktivita nebola v OP VaV podporovaná	Podpora návratu špičkových slovenských vedcov pôsobiacich v zahraničí prostredníctvom infraštruktúrnych grantov pre potreby slovenských vedcov pôsobiacich v zahraničí (podmienkou projektu bude návrat špičkového slovenského vedca na Slovensko, pričom projekt pokryje jeho

Nástroj podpory OP VaV 2007 - 2013	Nástroj OP Val v kompetencii MŠVVaŠ SR
	mzdové náklady a prístrojové vybavenie/vybavenie laboratória, na ktorom bude pracovať) – možnosť kombinovať aj s Marie Skłodowska-Curie COFUND
V programovom období 2007 – 2013 existoval celý rad rôznych typov opatrení od menších projektov až po väčšie centrá v akademickej sfére – cca 200 rôznych typov projektov (centrá excelentnosti; centrá transferu technológií, univerzitné vedecké parky, výskumné centrá; projekty vzdelávacej infraštruktúry; projekty modernizácie vedeckej infraštruktúry) – táto pomerne neprehľadná a fragmentovaná štruktúra podporných nástrojov bude nahradená jedným typom aktivity, ktorého cieľom bude konsolidácia a prepájanie výskumných kapacít s väčším interdisciplinárnym celkom schopným riešiť projekty v oblastiach špecializácie RIS3 SK	Bude existovať iba jeden typ projektov pokrývajúcich v rámci každého žiadateľa celé programové obdobie 2014 – 2020 – modernizácia výskumnej infraštruktúry v rámci výskumných organizácií pre potreby realizácie špičkového výskumu a vzdelávania/prípravy mladých vedeckých pracovníkov a pracovníkov pre kľúčové odvetvia hospodárstva (nevyhnutný upgrade univerzitných vedeckých parkov, výskumných centier, vzdelávacej infraštruktúry pre potreby výskumu; podpora vybavenia technicky/výskumne orientovaných študijných programoch identifikovaných zo strany priemyslu ako prioritné v súlade s RIS3 SK)
V programovom období 2007 – 2013 OP VaV podporil cca 100 priemyselných výskumných centier, v ktorých žiadateľom bol podnik a mal akademického partnera. Išlo o projekty aplikovaného výskumu a experimentálneho vývoja, o ktoré bol medzi priemyslom veľký záujem (dopyt bol 4x vyšší, ako možnosti výziev). V tomto type projektov bude MŠVVaŠ SR pokračovať aj v rokoch 2014 – 2020	Podpora VaV v rámci individuálnych priemyselných výskumno-vývojových centier (priemyselný subjekt priamy príjemca príspevku) s akademickým partnerom ako povinnou súčasťou projektu v oblastiach špecializácie RIS3 SK a s väzbou na FET a KET
V programovom období 2007 – 2013 bol aplikovaný VaV podporovaný rôznymi typmi menších projektov – cca 200 rôznych typov projektov – aplikovaný výskum v akademickej sfére; aplikovaný výskum v akademickej sfére v oblasti energetiky; podpora spoločných akademicko-priemyselných kompetenčných centier. V novom programovom období sa tieto rôznych nástroje zjednotia a bude sa využívať iba jeden integrujúci nástroj/aktivita – dlhodobé strategické výskumné programy	Dlhodobé strategické výskumné projekty (horizont pokrývajúci celú dĺžku programového obdobia 2014 – 2020) v interdisciplinárných oblastiach špecializácie RIS3 SK (výskumné projekty budú realizovať zmiešané konzorciá priemyselných subjektov a výskumných inštitúcií, pričom dôraz sa bude klásť na to, aby v nich aktívne participovali kapacity univerzitných vedeckých parkov, výskumných centier podporených v rámci programového obdobia 2007 – 2013) – dôraz bude kladený na podporu VaV s reálnymi výsledkami pre prax, menší dôraz bude na infraštruktúru, ktorá sa bude financovať len v nevyhnutnej miere ako potrebný upgrade existujúcich zariadení

Popis základných rozdielov medzi OP KaHR a OP Val

Základné rozdiely medzi OP KaHR (2007 – 2013) a OP Val – časť „Inovácie a podpora MSP“ – 2014 – 2020 v kompetencii MH SR sú nasledovné:

- hlavné zameranie programového obdobia 2007 – 2013 prostredníctvom OP KaHR rast bolo definované ako "**Zvýšenie konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií**",

- hlavné zameranie programového obdobia 2014 - 2020 prostredníctvom OP Val - časť „Inovácie a podpory MSP“ v kompetencii MH SR - je definované ako „**Podpora zvyšovania inovačnej, výskumnej a vývojovej schopnosti podnikateľského sektora s dôrazom na zvyšovanie konkurencieschopnosti MSP a podporu výskumu, vývoja a zavádzania nízkouhlíkových technológií**“,
- dôraz na obsahové výstupy projektov,
- nebudú podporené niektoré aktivity z programového obdobia 2007 – 2013 - konkrétne podpora budovania zelených priemyselných parkov a revitalizácia hnedých priemyselných parkov,
- priame prepojenie na štátnu inovačnú politiku prostredníctvom RIS3 SK.

Aktivity OP Val v časti "inovácie" reflektuje konkrétne opatrenie z RIS3 SK, pričom podpora MSP je braná ako horizontálna priorita tak pre oblasť inovácií (TC1), ako aj pre TC3.

V súlade s RIS3 SK budú realizované úplne nové typy aktivít s vyššou pridanou hodnotou a dôrazom na obsah, ktoré v programovom období 2007 – 2013 realizované neboli, a to najmä:

- budovanie nových a podpora existujúcich VVal kapacít v podnikoch a/alebo zoskupeniach podnikov (najmä v klastroch),
- podpora sieťovania subjektov, vrátane klastrov a klastrových iniciatív a technologických a inovačných platforiem, zapojených do VVal aktivít,
- zvyšovanie inovačnej výkonnosti formou špecializovaného poradenstva a nástrojov strategickej inteligencie a technologického predvídania,
- aplikovaný VaV nízkouhlíkových technológií,
- zapájanie MSP do komunitárnych programov EÚ,
- rozvoj alternatívnych foriem podnikania (napr. rodinného podnikania),
- monitorovanie podnikateľského prostredia v súlade s uplatňovaním princípu „Think Small First“,
- zvyšovanie štandardov výkonnosti a funkčnosti MSP, vrátane zelenej ekonomiky,
- poskytovanie informačných, poradenských a mentorských služieb pre rozvoj MSP,
- tvorba nových obchodných modelov kreatívneho priemyslu.

Rozdiely medzi OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast a OP Výskum a inovácie, časť „inovácie“

Nástroj podpory OP KaHR 2007 – 2013	Nástroj OP Val v kompetencii MH SR
Podpora inovácií a technologických transferov	
Aktivity zamerané na modernizáciu strojov, prístrojov a zariadení. Podpora inovácií v priemysle a službách, usmernenie výsledkov výrobného výskumu do plánu, projektu, úpravy alebo návrhu nového, zmeneného alebo vylepšeného výrobku, postupu alebo služby	Prioritná podpora bude orientovaná na podporu technologického transferu z prostredia vedecko-výskumných organizácií. Podpora medzisektorových partnerstiev a spolupráce podnikov a výskumných inštitúcií. Tvorba a podpora

Nástroj podpory OP KaHR 2007 – 2013	Nástroj OP Val v kompetencii MH SR
určených na predaj alebo prenájom a ich systematické využívanie pri výrobe materiálov, zariadení, systémov, metód a postupov. Nákup inovatívnych výrobkov, strojov, prístrojov a zariadení	spoločných projektov aktérov VVal procesov zameraných na zvyšovanie odborných vedomostí, technických zručností, kreativity s cieľom prenosu poznatkov medzi oblasťou vzdelávania a praxou. Podpora zavádzania inovatívnych výrobkov a služieb na trh.
Podpora internacionalizácie MSP	
Služba pre MSP zameraná najmä na zvyšovanie konkurencieschopnosti ich výrobkov a služieb na zahraničných trhoch	Vytvorenie komplexného systému pre MSP v oblasti podpory internacionalizácie, ktorý prispeje k eliminácii existujúcich bariér (vysoké náklady, neznalosť trhu, regulačné zaťaženie, nedostatočné kapacity a pod.). Vybudovanie tzv. Trade pointu, ktorý bude poskytovať komplexné informácie a služby pri internacionalizácii slovenských MSP. Zriadenie špecializovaného portálu, cez ktorý budú voľne dostupné komplexné informácie zamerané na podporu internacionalizácie MSP

Nástroj podpory OP KaHR 2007 – 2013	Nástroj OP Val v kompetencii MH SR
Propagácia slovenských výrobkov v zahraničí, medzinárodná spolupráca MSP	
Účasť slovenských výrobcov na veľtrhoch a výstavách v SR a v zahraničí, na medzinárodných obchodných misiách a konferenciách, účasť podnikateľov na subkontraktačných veľtrhoch	Stratégia sa významne nemení s výnimkou zvýšenia priority podpory prezentačných aktivít skupiny podnikateľov pred jednotlivcami. Účasť slovenských podnikov na prezentačných podujatiach. Tvorba prezentačných produktov a materiálov MSP určených pre zahraničné trhy, na účasť na veľtrhoch, výstavách, kooperačných stretnutiach, misiách za účelom medzinárodnej spolupráce MSP. Tvorba alternatívnych obchodných a podporných platforiem
Ochrana práv duševného vlastníctva	
Podpora projektov spojených s priemyselno-právnou ochranou vynálezov, úžitkových vzorov, ochranných známok a dizajnov na Slovensku a v zahraničí. Technické štúdie realizovateľnosti	Vytvorenie mechanizmov zvyšovania povedomia o potrebe ochrany práv duševného vlastníctva, ako aj priame mechanizmy ochrany v rámci EPO
Elektronické podnikanie	
Vývoj a zavádzanie aplikácií elektronického obchodu.	Využívanie nástrojov elektronického podnikania MSP
Rozvoj existujúcich MSP prostredníctvom grantov a finančných nástrojov	
Podpora MSP formou NFP a návratných foriem pomoci	Stratégia sa významne nemení. Súčasťou aktivity je aj realizácia podpory MSP vo forme NFP zameraná na stimuláciu kooperácie MSP v rámci lokálnych produkčných systémov a s veľkými domácimi a nadnárodnými spoločnosťami, pričom podpora smeruje na krytie nákladov spojených s kreovaním takéhoto typu spolupráce (napr. vytvorenie lokálneho produkčného systému zavádzanie systémov riadenia kvality, auditovanie MSP pred vstupom do spolupráce s veľkým podnikom a pod.)